THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON 25, D. C.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILLINOIS
TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

Vol. XLVI Price 10¢ PIRMADIENIS, 1962 SPALIO 8 D. Kaina 10 c. Nr. 236

PREZIDENTAS CHARLES DE GAULLE PALEIDO PARLAMENTĄ

Premjeras Pompidou nuverstas; bus renkami naujo parlamento atstovai

PARYŽIUS — Prezidentas Charles de Gaulle užvakar įsakė išsiskirstyti parlamentui, premjerui Georges Pompidou įteikus pasitraukimo raštą.

Pompidou buvo papeiktas parlamento penktadienį dėl įteikimo de Gaullio pasiūlymo pakeisti konstituciją referendumu.

De Gaulle paprašė premjerą Pompidou eiti pareigas kol susirinks naujas parlamentas patvirtinti jo įpėdinio.

Prezidento įstaiga pranešė, kad nutarimas paleisti parlamentą bus atspausdintas oficialiame vyriausybės leidinyje. Naujo parlamento rinkimai turėtų būti praslinkus 40 dienų nuo nutarimo paskelbimo, bet negreičiau kaip po 20 dienų. Rinkimai būsią lapkričio 11 dieną ar lapkričio 18 d.

Parlamento papeikimas premjerui Pompidou negali sustabdyti referendumo, kuris numatytas spalio 28 dieną.

— — —

Jei opozicijos partijos vieningai eis rinkiminėje agitacijoje, jos gali laimėti pakankamai atstovų, kurie nepatvirtintų de Gaullio paskirto premjero. Konstitucija draudžia paleisti naują parlamentą pirmais jo egzistavimo metais. Prezidentas gali valdyti kraštą dekretais, kuriuos numato konstitucija.

— — —

Premjeras Pompidou laukė 30 valandų įteikti pasitraukimo raštą, nes de Gaulle buvo išvykęs iš Paryžiaus penktadienį dalyvauti kariniuose pratimuose (manevruose). De Gaulle nesiskubino, nes jis norėjo parodyti, jog jis nepaiso koalicijos, kurį nuvertė ministerį pirmininką Pompidou. Prieš premjerą balsavo komunistai, konservatoriai, socialistai, krikščionys ir kraštutiniai nacionalistai.

Jie galvoja, kad de Gaullio pasiūlymas leisti ateityje tautai išrinkti tiesiogiai prezidentus, suteiktų prezidentams perdidelę vykdomąją valdžią. Konstitucija numato kad prezidentą išrenka prezidentinė kolegija apie 80,000 asmenų, įskaitant parlamento narius, provincijų ir miestų tarybų pareigūnus.

De Gaulle, pasitaręs su senato ir parlamento pirmininkais, paleido kongresą.

Diktatorius Castro paleisiąs belaisvius

MIAMI — 1,113 belaisvių, paimtų praėjusiais metais nepasisekusioje „Kiaulių brastos" invazijoje, būsią paleisti iš kubiečių kalėjimų ir sugrįšią į Jungtines Amerikos Valstybes. Tai pranešė šeštadienį patikimas kubiečių tremtinių šaltinis.

Smulkmenos apie paleidimą belaisvių ir jų atvykimą į Jungtines Amerikos Valstybes dar nežinomos. Tačiau „Miami News" pranešė, jog belaisviai greitai būsią išvežti, kai tik bus paleisti.

Pasak laikraščio šaltinių, Castro vyriausybei pažadėta 30 - 60 milijonų dolerių vertės medicinos, maisto ir kitų reikmenų už belaisvius.

New Yorko advokatas James Donovan veda derybas su Kubos vyriausybę dėl belaisvių paleidimo. Donovan atstovauja privačias grupes.

Mrs. Berta Barreto de los Heros, kurios namuose yra sustojęs Donovan, paneigė pranešimus.

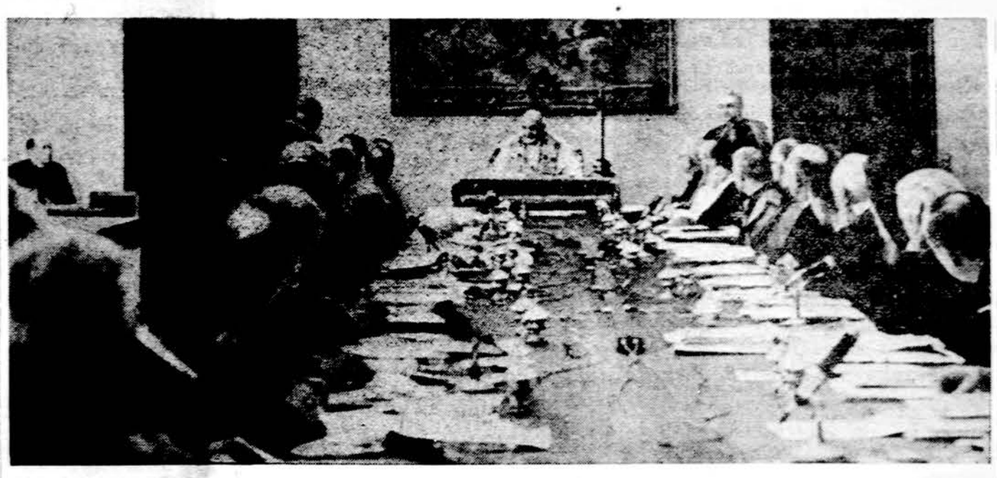

Iš pasiruošiamųjų visuotiniam Bažnyčios susirinkimui darbų. Svarbesniuose susirinkimų posėdžiuose popiežius Jonas XXIII (viduryje) dalyvavo ir vadovavo.

DIPLOMATINĖS DELEGACIJOS ATVYKSTA Į VISUOTINĮ BAŽNYČIOS SUSIRINKIMĄ

Mūsų korespondentas Italijoje

ROMA — Besiartinant visuotinio Bažnyčios susirinkimo valandai, spauda kasdien duoda naujų informacijų apie šį nepaprastą įvykį spalio 11 d. Jau galima pastebėti Romoje didelį sujudimą. Didesnis judėjimas. Nauji veidai. Šv. Petro bazilika jau uždaryta. Baigiami ten paskutiniai įrengimai ir išpuošimai.

Neseniai „Il Osservatore Romano" paskelbė iškilmingą susirinkimo atidarymo programą. Spalio 11 d. 8.30 val. ryto iš Vatikano rūmų prasidės iškilminga susirinkimo tėvų procesija per Šv. Petro aikštę į Šv. Petro baziliką, palydint abiem kunigų gretoms. Atgiedojus į Šventąją Dvasią himną Veni Creator, kardinolas dekanas atnašaus mišias. Po to bus kita iškilmingo atidarymo dienotvarkė. (Paskutinis susirinkimo posėdis baigsis padėkos mišiomis ir giesme Te Deum laudamus, ir vėl visi susirinkimo tėvai palydės Šv. Tėvą per Šv. Petro aikštę į Vatikano rūmus).

Iš visų pasaulio kontinentų Vatikaną pasiekė žinios, kad 75 valstybės, kaip iki šiol pranešta, atsiunčia savo specialias delegacijas. Kai kurias valstybes atstovaus valstybių galvos arba užsienių reikalų ministeriai. Pvz. Italijos prezidentas A. Segni dalyvaus asmeniškai. Visos diplomatinės delegacijos Šv. Petro bazilikoj per iškilmingą susirinkimo atidarymą turės specialią tribūną. Spalio 12 d. Vatikano Sikstino koplyčioj Šv. Tėvas priims iškilmingoj audiencijoj šias delegacijas. Tai nepaprastas įvykis, kai šioj istorinėj koplyčioj, kurioj vyksta popiežiaus rinkimai, bus audiencija. Mat, popiežius ypatingai norėjo pabrėžti šio įvykio iš,kilmingumą ir parinko vietą, kurioj koncentruojasi tikėjimas ir menas.

Spalio 11 d. popietę Vatikano valstybės sekretorius Vatikano rūmuose turės valstybių delegacijoms priėmimą. Tos pačios dienos vakare, prisimenant Efezo visuotinį. Bažnyčios susirinkimą (431 m.), kuris paskelbė Marijos Motinystės tiesą, o tikintieji fakelų eisenoje pagerbs ano susirinkimo tėvus, panašiai Romos gyventojai pagerbs fakelų eisena popiežių, ir vyskupus šio susirinkimo tėvus.

Deleguotieji stebėtojai ir svečiai

Krikščionių vienybės sekretoriatas jau sudarė pakviestųjų delegatų stebėtojų sąrašą. Iki šiol iš 26 pakviestųjų nekatalikų, pažadėjo 14 protestantų ir atsiskyrusių rytiečių bendruomenių atsiųsti savo stebėtojus. Be šių, dar bus sekretoriato svečių ,kurių iki šiol užsiregistravo šeši.

Visuotinio Bažnyčios susirinkimo laiku Romoje viešės apie 9,000 svečių , nes, be pačių tiesioginių susirinkimo dalyvių, atvyksta nemaža jų sekretorių, spaudos atstovų, žurnalistų ir t. t.

Italijos vyriausybės palankumas

Italijos vyriausybės pareigūnai reiškia ypatingą pagarbą atvykstantiems į susirinkimą dalyviams. Romos aerodrome jie sutinkami svečių salėje, pristatomi jiems lagaminai be jokio muitinės tikrinimo.

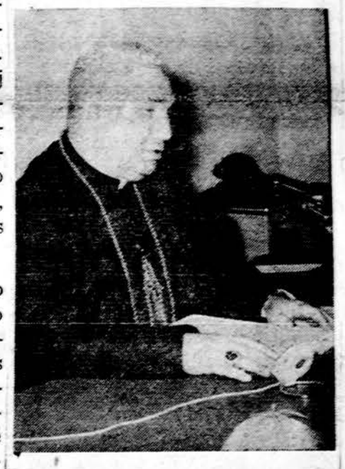

Arkivysk. Pericle Felici, II Vatikano susirinkimo generalinis sekretorius.

Prieš susirinkimo atidarymą Romos burmistras su savo taryba specialioj audiencijoj įteiks Šv. Tėvui simbolinę dovaną — meniška taurę mišioms atnašauti.

Romos savivaldybės rūmuose miesto burmistras tinkamu laiku padarys susirinkimo tėvams priėmimą. Pradedant visuot. susirinkimą Romos savivaldybė papuoš pagrindines aikštes gėlėms ir vėliavoms.

Susisiekimo vadovybė daro ypatingų palengvinimų susirinkimo dalyviams. Jų reikalams naudojami automobiliai turės „Concilio Ecumenico" užrašą ir tokiu būdu galės netrukdomi naudotis pravažiavimo lengvatomis.

Berlyno raudonieji neleido suteikti pagalbą mūro aukai

BERLYNAS — Rytų vokiečių policija užvakar pašovė Vakarų Berlyno tunelio kasėją ir neleido britų pareigūnui ir dviem ambulansam suteikti sužeistajam mediciniška pagalbą prie nelaisvės mūro rytinėje pusėje.

Komunistai neleido važiuoti britų armijos ambulansui, kuris norėjo suteikti vyrui pagalbą iš perėjimo stoties Charlie, neleisdami britų pareigūnui priartėti arčiau kaip 100 jardų prie tos vietos, kur buvo sužeistasis. Rusai nenori pripažinti vakariečių valstybėms teisę leisvę judėti šiame padalintame mieste.

JAV armijos automobilis irgi buvo laikomas toje pačioje distancijoje

Vakarų Berlyno Raudonajam Kryžiui irgi neleista atvykti į nelaimės vietą iš antrosios perėjimo stoties Berlyne.

Nežinia, ar sužeistasis gyvas ar mirė.

Krikščionys darbininkai ir visuotinis Bažnyčios susirinkimas

NIMVEGENAS, Olandija. — Krikščionių Darbininkų Sąjūdžių Pasaulio taryba, neseniai posėdžiavusi Nimvegene, Olandijoj, išleido viešą pareiškimą dėl krikščionių darbininkų laikysenos būsimo visuotinio Bažnyčios susirinkimo atžvilgiu.

"Darbininkai — skaitome tame pareiškime — įvertina būsimo susirinkimo istorinę svarbą. Jie įsitikinę, kad teisingumo ir brolybės idealai, dėl kurių jie kovoja, geriau bus suprasti ir stropiau siekiami, aktyviai ir vaisingai bendradarbiaujant visiems krikščionims Bažnyčios pasiuntinybės ribose."

Iš naujo pabrėžę savo besąlyginį bendradarbiavimą "šiame didžiuliame išganymo istorijos vyksme", krikščionių darbininkų sąjūdžiai viešą pareiškimą baigia užtikrindami savo "neribotą pasitikėjimą susirinkimo nutarimams, kurie lies Bažnyčios gyvenimą ir krikščioniškos socialinės tvarkos įgyvendinimą".

— **Argentinos vyriausybė uždarė du politinius savaitinius** laikraščius: peronistų "Causa" ir kraštutinio kairiojo sparno "Vanguardia Roja".

Rusk, Gromyko peržvelgė Berlyno krizę

Rusk ir Gromyko vėl susitiksią

NEW YORKAS — Valstybės sekretorius Rusk ir Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeris Gromyko užvakar vėl buvo susitikę apsvarstyti kai kurių politinių klausimų, bet jų pasikalbėjimai nedavė nieko naujo.

Abu diplomatai buvo kartu 4½ valandos Sovietų Sąjungos deelgacijos, dalyvaujančios Jungtinėse Tautose, rūmuose. Rusk ir jo keturi pagalbininkai pietavo ten su rusų atstovais.

Tik vienas klausimas buvęs pajudintas: Berlynas Abi pusės peržvelgė savo pozicijas Berlyne.

Jungtinių Amerikos Valstybių kalbėtojas po to korespondentams pareiškė: „Nieko naujo nepasiekta". Rusk pasikalbėjimą apibūdino peržvalga Berlyno situacijos.

Jis pareiškė: „Mes tebesame ten pat, kur buvo ir prieš tai. Nieko naujo nepasiekta. Mes palietėm tuos pačius dalykus". Nei Kuba, nei diktatoriaus Chruščiovo galimas vizitas Jungtinėse Amerikos Valstybėse nebuvo užsiminta.

Antrasis Rusko ir Gromyko posėdis numatomas dar prieš išvykstant Sovietų užsienio reikalų ministeriui iš Amerikos.

Abu diplomatai buvo susitikę New Yorke rugsėjo 25 dieną, kai jie svarstė Laoso ir nusiginklavimo klausimus. Tada pasikalbėjimas buvo Jungtinių Amerikos Valstybių delegacijos būstinėje New Yorke.

Rusk pasikalbėjimo su Gromyko metu buvo Adla Stevenson, JAV delegacijos Jungtinėse Tautose pirmininkas; Martin Hillenbrand, Valstybės departamento svarbiausias ekspertas Berlyno reikalams; Richard Davis, Valstybės vicesekretoriaus pagalbininkas Europos reikalams, kuris taipgi specializavosi ir Sovietų reikaluose; ir Alexander Akalovski, vertėjas.

— *Kubos prezidentas Dorticos* šiandien kalbės Jungtinių Tautų visumos susirinkime New Yorke.

KALENDORIUS

Spalio 8 d.: šv. Brigita, Lindeika, Daugis.

Spalio 9 d.: šv. Jonas Leonard., šv. Dionizas, Krytis.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėje šiandien — dalinai apsiniaukę, apie 70 laipsn.; daugiausiai apsiniaukę, švelni oro temperatūra.

Saulė teka 6:53, leidžiasi 6:23

LAISVOS KINIJOS ŠVENTĖ

Žinios iš raudonosios Kinijos. — Konfliktas su Kinija. — Kinija ir Rusija. Įtampa ties Quemoy salomis. — Ką žada ateitis?

Pasikalbėjimas su kinų genr. konsulu Chicagoje

Pranciškus T. T. Sia, laisvosios Kinijos generalinis konsulas.

Spalio 10 d. — laisvosios Kinijos šventė, primenanti 1911 m. spalio 10 d., kada prasidėjo sąjūdis, privedęs prie atsistatydinimo paskutinio Kinijos imperatoriaus Pu Yi ir įsteigimo respublikos. Laisvoji Kinija (Formoza, Chang Kai sheko) turi savo konsulatą Chicagoje, 205 W. Wacker Drv. Čia dirba 5 žmonės, vadovaujami gener. konsulo **Pranciškaus T. T. Sia.** Jis yra baigęs politinius mokslus Tsing Hua universitete, 12 metų tarnavęs Kinijos pasiuntinybėje Sovietuose ir turi platų patyrimą.

Chicagos kinai

Jį aplankiusiam vienam iš "Draugo" redaktorių, jis pasakojo, kad Chicagoje yra apie 6,000 kinų, bet jų skaičius gal net mažėja, nes vaikai jau nebenori eiti į restoranų (— čapsui), skalbyklų ar dovanų krautuvių verslą, tampa advokatais, inžinieriais, kitais specialistais ir keliasi, kur yra darbo. Chicagos kinai leidžia savo dienraštį "San Min Morning Paper" (kinų kalba). Dauguma Chicagos kinų yra krikščionys; labai stipri jų tarpe katalikų bendruomenė, prie savo šv. Teresės parapijos turinti ir aukštesnę mokyklą.

Apie jo atstovaujamą Formozą gener. konsulas Sia pasakojo, kad ji turi apie 11 mil. gyventojų. Ir vis auga. Pagerintos sanitarinės sąlygos. Mažesnis kūdikių mirtingumas, ilgiau senesnieji gyvena. Plečiasi ūkinis gyvenimas ir pramonė, jau priaugusi patenkinti vidaus rinką, pereinanti eksporto gamybai. Per paskutinius 2 metus Formozos eksportas buvo $300 mil. didesnis už importą. Nemažai išvežama cukraus.

— Ar tikitės išlaisvinti visą Kiniją?

— Tai visų kinų viltys. Juk raudonosios Kinijos žmonės negyvena žmoniško gyvenimo. Besidžiaugdami geresniu gyvenimu Formozoje, mes negalime užmiršti kenčiančių brolių. Tačiau reikia atminti, kad komunizmas tai platesnė konspiracija, ir, jei tikime į žmogaus laisvę, visi turime siekti sustabdyti raudonųjų agresiją. Jei nebūtų komunistų Kinijoje, nebūtų nei Korėjos, nei Laoso problemų. Pasaulis tai turi suprasti ir daugiau nei vienos pėdos žemės neužleisti komunistams. Jie siekia dominuoti pasaulyje, ir taiki koegzistencija su jais neįmanoma. Mano vyriausybė, drauge su laisvojo pasaulio vyriausybėmis, turi tikslų sustabdyt komunistinę agresiją ir išlaisvinti pavergtuosius.

— Esate keliolika metų buvęs Rusijoje, dabar sekate Kinijos gyvenimą; ką manote apie pasirodančias žinias, būk didėjąs plyšys tarp Maskvos ir Peipingo?

— Tai tik "wishful thinking". Gali būti skirtumas kai kuriose pažiūrose, bet pagrindiniai siekimai — tie patys. Tas pats ir su Jugoslavija. Laisvasis pasaulis Titui daug davė, bet jei karo atveju jam reikės pasirinkti, ar jis pasuks prieš raudonuosius?

— Kaip Jūs žiūrite į raud. Kinijos ir Indijos konfliktą?..

— Tai vaizdus atvejis, kaip net neutralieji (kokį kelią pasirinkusi Indija), siekią apmaldyti komunistus, savo nuolaidumu jų nepatenkino. Turime viltį, kad Indija susipras ir neleis savo teritorijos karpyti gabalais. Indija dar visko neskelbia, o žinios būtų dar laibau inkriminuojančios agresorių .

— Spaudoj pasirodo žinių, kad Mao Tse tungas koncentruoja jėgas ties Quemoy salą. Ką apie tai manote?

— Aišku, Mao Tse tungas niekada neatsisako užimti ne tik Quemoy salos, bet ir visos Formozos, kuri yra kliūtimi jo

(Nukelta į 4 psl.)

Schirra atvyksta į Washingtoną

WASHINGTON, D.C. — JAV astronautas Schirra vakar Houston, Tex., turėjo spaudos konferenciją, kurioje jis papasakojo apie savo skridimą aplink žemę šešis kartus.

Rytoj jis bus jau Washingtone.

— *Vakarų Vokietijos vyriausybė* draudžia Vakarų vokiečių laivams vežti reikmenų į Kubą.

Naujausios žinios

— *Buvęs JAV maj. generolas Edwin Walker* išleistas iš federalinio kalėjimo psichiatrinės ligoninės Spriengfield, Mo., kur jis buvo uždarytas, sukėlus jam triukšmą Oxford mieste, Miss., kovojant prieš negro Meredith įsileidimą į Mississippi universitetą. Buvęs generolas išleistas iš kalėjimo už 50,000 užstatą. Jam įsakyta patikrinti „psichinį stovį" pas privatų gydytoją.

— *Bomba prie kardinolo Spellmano rezidencijos New Yorke.* Bomba sprogo anksti šeštadienio rytą prie kardinolo Spellmano, New Yorko arkivyskupo, rezidencijos. Nė vienas, įskaitant kardinolą, kuris miegojo antrame rūmų aukšte, nebuvo sužeistas. Sprogusi bomba išdaužė rūmų rūsio 4 langus.

SOCIALINIS DRAUDIMAS IR DARBAS

TVARKO PRANAS ŠULAS ir JONAS ŠOLIŪNAS

JŪS KLAUSIATE, MES ATSAKOME

Ar nepiliečiai turi registruotis dėl tarnavimo kariuomenėje?

Kl. Aš atvykau į JAV prieš keletą metu ir šiuo metu esu 18 metų amžiaus. Šio krašto pilietybės dar neturiu. Ar aš privalau registruotis dėl tarnavimo JAV kariuomenėje? **J. P.**

Ats. J. P. Jauni vyrai nuo 18 iki 26 metų amžiaus, neatsižvelgiant ar jie JAV piliečiai arba imigrantai, turi registruotis Selective Service įstaigoj ir jie gali būti pašaukti tarnauti kariuomenėn. Ne būtinai visi turi tarnauti karo tarnyboje, kurie yra toje įstaigoje užsiregistravę. Karo tarnybon pašauktųjų skaičių nustato Selective Service įstaiga. Šaukiamieji karo tarnybon esti stropiai medicinos gydytojų patikrinami. Nesveikieji atleidžiami.

Karo metu kariuomenėn gali būti pašaukiami iki 35 m. amž. Tiktai studentai atleidžiami nuo karo tarnybon pašaukimo. Visi jauni vyrai, atvykę į JAV kaip vizitoriai, jei jie šiame krašte gyvena ilgiau negu 6 mėnesius, turi užsiregistruoti Selective Service įstaigoje. Jauni vyrai svetimšaliai gali prašyti būti atleidžiami nuo karo tarnybos, bet tiktai tais atvejais, jei jie į JAV gyvena vieneri metai ar anksčiau. Bet tokiems asmenims gresia neigiamos pasėkmės — jie niekada negali gauti JAV pilietybės, nors jie ir gautų kitos rūšies įvažiavimo vizą. Jauni vyrai, žinoma, gali savanoriškai įsirašyti į JAV bet kurią karo ginkluotų jėgų rūšį. Jeigu jie imigrantai, tai po vienerių metų tarnybos gali gauti JAV pilietybę. **Pr. Šul.**

Ar yra galimybė motinai gauti pensiją?

Kl. 1949 m. našlė moteris atvyko Amerikon. Visą laiką gyveno prie sūnaus. Nuo 1957 m. pabaigos iki 1962 m. bal. mėn. dirbo kaip domestic worker pas dukterį, gaudama atlyginimo savaitėje $20. Nuo š. m. bal. mėn. dėl silpnos sveikatos, nieko nedirba. Šiais metais suėjo 63 m. amž. Amerikos pilietybės neturi ir vargiai gal galės ją gauti, nes visai nemoka anglų kalbos. Ar yra jai kokia galimybė gauti senatvės pensiją? Kur šiuo reikalu kreiptis? **A. S.**

Ats. A. S. Daugumas vadinamų namų ruošos darbininkų (domestic workers and helpers) gali už savo atliekamus darbus gauti kreditus ir tuo būdu išsidirbti socialinio draudimo pensijas, jeigu už jų darbą darbdavys atskaito soc. dr. mokesčius.

Gaila, bet jūsų klausiamu atveju atsakymas yra neigiamas. O jis yra neigiamas dėl visai kitos priežasties. Social. dr. taisyklės nurodo, kad motina, dirbanti pas savo dukterį arba sūnų, kredito už savo uždarbius gauti negali, jei jos atliekamas darbas priklauso namų ruošos darbų kategorijai. Šitoji taisyklė yra taikoma visiems namų ruošos darbininkams.

Jūsų minimas dalykas — moteris esanti nepilietė — nieko bendro su social. dr. pensijomis neturi, nes tokias pensijas gali gauti piliečiai ir nepiliečiai, kurie yra pakankamai ilgai išdirbę šiame krašte.

Žodžiu, nepramatau galimybių kaip moteris, dirbusi kaip namų ruošos darbininkė pas savo dukterį, galėtų gauti už savo uždarbius kreditą.

Kas gali mokėti pensijas buv. Lietuvos valstybės pensininkams?

Kl. Ar yra kokia socialinė globa — įstaiga JAV-bėse, kuri mokėtų pensijas buv. Lietuvos valstybės pensininkams? Jeigu yra, prašau nurodyti, kur tuo reikalu kreiptis? . . **J. B.**

Ats. J. B. Trumpai — yra. Tačiau social. dr. įstaiga nemoka jokių pensijų, nė pašalpų tiems, kurie nėra niekados čia dirbę. Kadangi visos social. dr. pensijos yra pagrįstos darbininkų įmokėtais social. dr. mokesčiais už savo uždarbius, todėl ir pensijos yra mokamos tik tiems žmonėms, kurie savo ar artimo šeimos nario uždarbiais grindžia pareiškimą.

Jeigu čia niekados nedirbote, nemanau, kad galėtumėte gauti social. dr. pensiją. Siūlyčiau apie kitos pobūdžio pašalpą teirautis viešojo gerbūvio artimiausioje įstaigoje (Public Welfare Department).

Dėl geležinkeliuose dirbančiųjų pensijos

Kl. Nemažai dirba lietuvių geležinkeliuose. Malonėkit painformuoti: 1) koks yra skirtumas geležinkeliečio pensijos nuo social draudimo? 2) Ar įsidirbus pensiją galima daugiau gauti? 3) Ar moka pensiją nuo išdirbto laiko, ar nuo uždirbtos sumos? **V. D.**

Ats. V. D. Apie geležinkeliečių pensijas nerašau todėl, kad nieko nežinau. Be to, jeigu truputį apie tai ir žinočiau, tai nerašyčiaus, kadangi tokiam rašymui nesu kvalifikuotas. Tai nėra mano sritis. Manau, kad lietuviuose turime žmonių, kurie apie geležinkeliečiams mokamas pensijas daug daugiau žino ir galbūt kada nors ir jie mus apie tai apšvies.

Kiek tai liečia socialinio dr. pensijų ryšį su geležinkelio valdybos mokamomis pensijomis, galiu tiek pasakyti:

1. Socialinio draudimo pensijų dydis priklauso nuo įmokėtų socialinio draudimo mokesčių dydžio; daugiau įmokėsime — daugiau gausime. Kaip geležinkelio pensijos yra apskaičiuojamos — nėra žinoma man, nors atrodo, kad ir jų pensijos priklauso nuo įmokėtų mokesčių dydžio.

2. Jeigu darbininkas, nesvarbu kiek jis būtų įmokėjęs, išdirba geležinkelio tarnyboje mažiau nei 120 mėnesių (10 metų), tai tada visi jo už uždarbius įmokėti mokesčiai yra pervedami social. dr. pensijų fondan ir jis, sulaukęs pensininko amžiaus, turi teisę gauti social. darbininko pensiją.

3. Darbininkas - geležinkelietis, išdirbęs geležinkelio tarnyboje daugiau nei 120 mėnesių, dažniausiai pensijas gauna per geležinkelio vyr. tarnybą. (R-RB).

4. Tam tikrais atvejais yra galimybės gauti abi pensijas: geležinkeliečių ir social. dr. Tačiau tokie atvejai reti, kadangi darbininkas, norįs gauti abiejų rūšių pensijas turi kvalifikuotis ant dvigubų įmokėjimų. Reiškia, jis turi būti pakankamai ilgai išdirbęs ir geležinkelio tarnyboje ,ir social. dr. padengtame darbe.

Bendra pastaba: darbininkas neturi pasirinkimo, kurią pensiją jis norėtų gauti. Pensijos rūšis priklauso ne nuo jo noro, bet nuo įmokėtų uždarbių. Kurią pensiją gaus, nustatys arba geležinkelio tarnyba, arba socialinio draudimo įstaiga.

J. Šoliūnas

TRUMPAI

— 97 Chicago Park-District-Fieldhouses" vyksta suaugusiems pamokos, už ką nereikia jokio mokesčio mokėti. Apmokoma įvairių amatų, k. a. siuvimo, mezgimo, emaliavimo, ir kt. meno amatų. Norintieji gali registruotis nuo 7 — 10 v. arba skambinti HA 7-5252.

— Amerikos Viešbučių dr-ja nustatė už patarnavimą tokias kainas: 15-25 c. porteriui, kuris padeda iš automobilio atnešti bagažą arba pašaukia taksi; 25 c. porteriui arba vaikui, kuris daiktus nuneša į kambarį; 15—20% nuo sąskaitos už maistą, atnešamą į kambarį ir $1 kambarinei, jei viešbutyje klientas išgyvena pora dienų.

— Chicago & Northwestern geležinkelis streiko metu gaudavo iš kompanijos po $129,-000 būtinoms išlaidoms padengti geležinkeliuose. Premiją mokėjo apdraudos bendrovė. Streikavo 1,000 telegrafistų ir 15,000 kitokių darbininkų.

— JAV nusigiklavimo plano santrauką the American Council for Nationalities tarnyba pasiųs kiekvienam, kuris parašys laiškutį — A. C. N. S., 20 West 40th Street, New York 18, N. Y.

— JAV Darbo departamento tarnautojai surinko $1,000 Irano žemės drebėjimo aukoms sušelpti.

— Pagal Laikinosios Pratęstos Nedarbo kompensacijos (T EUC) programą 120,000 prašymų peržiūrėjo Darbo dep-to steitų agentūros, į kurias kreipėsi 1.2 mil. darbininkų, užpildžiusiu pareiškimus tokiai pašalpai gauti. Apyskaita rodo, kad 3 iš 5 TEUC prašytojų buvo vyrai nuo 25 iki 54 metų amžiaus ir vieninteliai šeimų išlaikytojai. Apyskaitos pavienį egz. (BES Report No. U-207-3) galima gauti nemokamai iš Bureau of Employment Security, U.S. Department of Labor, Washington 25, D. C.

— Vyrų ir vaikų drabužių Amer. institutas New Yorke paskelbė rudeninį **išpardavimą**, kad pasiruoštų kitam sezono darbui dabar.

— Brooks Bros., New Yorko krautuvėje, pirkėjų pritraukimui, pirkinius įviniojama į juodo šilko medžiaga (kerchief), už kurią nereikia mokėti.

—JAV darbininkų unijos šiuo metu turi 17.5 mil. narių, šis skaičius per penkis paskutiniuosius metus pasiliko pastovus, didesnių pasikeitimų.

— Darbininkui A. Holmes mašina nutraukė ranką, kurią vėliau chirurgai jam prisiuvo. Yra vilties, kad ranka bus išgelbėta. Prieš operaciją gydytojų nuomonės svyravo tarp 1:10.

— JAV prezidentas Andrew Jackson jaunystėje vertėsi siuvėjo amatu, kol Tennessee state perėjo politikon ir netrukus atsiradęs Baltuose Rūmuose, neužmiršo pirmykščio amato. Kartą sustojęs Rochestery, N. Y., įsisiuvo paltui sagą ir pritvirtino paušalą.

— **240 metų** rugsėjo 27 d. sukako, kai gimė Samuel Adams, pasižymėjęs Amerikos patriotas, advokatas, keleta kartų buvęs gubernatoriu Massachusetts valstybėje; jis buvo J. Adams, JAV prezidento pusbrolis.

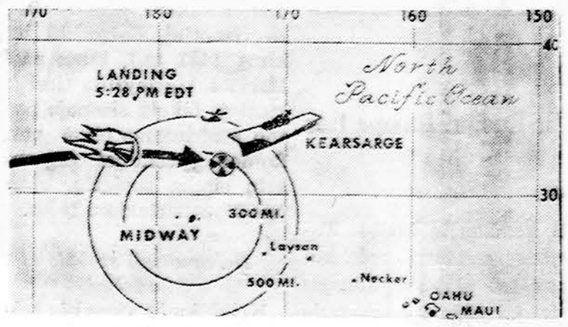

Astronautas Schirra nusileido tiksliai planuotą minutę, 275 mylios nuo Midway salos, labai tiksliai numatytoj vietoj.

SAVINGS IN BY THE 15th EARN FROM THE 1st

4 1/2 %

ON INVESTMENT ACCOUNTS

- Mokame pašto išlaidas už santaupų atsiuntimą
- Mokame pinigų perkėlimo išlaidas
- DUODAME PASKOLAS NAMAMS PIRKTI ARBA TAISYTI • LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI

ALBERT J. AUKERS, prezidentas

VALANDOS: Pirmad. nuo 9 iki 4; antrad. nuo 9 iki 4; trečiadieniais uždaryta. Ketvirtad. nuo 9 iki 8; penktad. nuo 9 iki 6; šeštad. nuo 9 iki 1.

District Savings ASSETS OVER $22,000,000 ESTABLISHED 1897

3430 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 • PHONE 254-0104

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas ir apdraustas perkraustymas
WA. 5-9209 Chicago, Ill.

GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
TV, RADIJAI, HI-FI, VĖSINTUVAI
Pardavimui--taisymai Sekm. uždaryta

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas. Protezistas.
Aparatai-Protezai. Med. bandažai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 South Kedzie Avenue
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HEmlock 4-1562 nuo 2 iki 9 v. p. p. kasdien, išskyrus trečiad ir šeštad.

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadienį uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229.
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

Rez. HE 6-1670.
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building), tel. LU 5-6446
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

Ofisas: 3148 West 63rd Street
Tel.: PRospect 8-1717
Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; treč. uždaryta. Antrad. ir penkt. vakarais nuo 7 iki 8.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 W. 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak.
Šešt. 2—4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį.
Ofiso telef. 476-4042
Rez. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel. 695-0533 Elgin
425 No. Liberty Street,
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. HE 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvirt., penkt. 1-4 ir 7-9. Antr. 1-6, treč., šešt. pagal sutartį, sekm. uždaryta.

Tel. ofiso HE 4-5758; Res. HI 5-3225
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2751 West 51st Street
(Bendra praktika ir Alergija)
Valandos. pirm., antr., ketvirt. 2-9 val., penkt. 10 v. r. iki 9 v. v.; šeštad. 10 v. r. iki 1 p. p. Ligonius priima pagal susitarimą.

Tel. ofiso 247-1002, Namų PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą.
4063 Archer Avenue
(Prie California Ave.)

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia skambinti MI 3-0001.

Ofiso HE 4-1414. Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak.
Šeštad. 1-4 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2737 West 71st Street
VAL.: kasdien nuo 6-8 vak. vak., šeštad. nuo 10 iki 12 valandos. Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.
Tel ofiso ir rez. WA 5-2017

Ofiso tel. HE 4-7007.
Namų - rez. PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
GYYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63 Street
Val.: Pirmad. ir ketv. nuo 3 iki 4:30; antr. ir penkt. nuo 4 iki 8; šešt. nuo 1 iki 4 val.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO 29, ILL., Tel. LUdlow 5-9500

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter, by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription rates: $13.00 per year in Chicago, Cicero and Foreign. $11.00 per year outside of Chicago and in Canada

Prenumerata:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj, Cicero ir užsienyje	$13.00	$7.00	$4.00	$1.75
JAV ir Kanadoj	$11.00	$6.00	$3.50	$1.50

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

Telefonas: GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius, uždaryta.

DR. VL. KAUPAS
VIDAUS LIGOS
756 West 35th Street
(Kamp. 35-ta ir Halsted)
Valandos vak. 6-9, Šeštad. 10-2 p. p. Treč. susitarus.
Ofiso tel. BI 7-0400
Dienos metu tel. CA 5-5010

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštad. tik 10-12.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antra., ketvirtad ir penktad. nuo 1—4 p. p., 6:30-8:30 val. vak. Šeštad. 1—4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak., išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukti KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 So. Archer Avenue
Val.: Kasdien popiet nuo 12—3 val. vak., pirm., antr., ketvir. 6—9 val. Trečiadieniais tik susitarus.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 val. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEmlock 6-3545
(OFISO ir REZ.)
VALANDOS PAGAL SUSITARIMĄ

DR. A. MACIONAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Tel. — PRospect 8-7773
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 p. p. antrad. ir penktad. 5-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštad. 9 v. r. — 2 p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: PUllman 5-6766
Namų: BEverly 8-3946
Priėm. val.: kasdien 6-9 v. v., šešt. 1-4 v. p. p., trečiadienį — uždaryta.

Tel. ofisų RE 7-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Ofisas 2659 W. 59th Street
VALANDOS: 2-4 p. p. ir 6-8 p. p
Šeštadieniais 10-12 valandos.
Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso telefonas — CL 4-2421
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 So. Kedzie Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 8 val. vak. Treč. ir sekmad. tik susitarus.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
Spec. ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6-8 val. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REpublic 7-2290.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 10 ryto iki 8 vak., trečiad. uždaryta. Šeštad. 10 v. r. iki 2 p. p.

Rez. tel. PR 9-0563, Rez. PR. 9-6730
Dr. W. Ross Dr. L. Seibutis
Inkstų, puslės ir šlapumo takų chirurgija
Ofisai: 7958 S. Western Ave., tel. GR 6-0091; 392 E. 159th St., Harvey, Ill., tel. EDison 3-4383; 30 N. Michigan Av., Suite 808, tel. CE 6-7764.
Valandos pagal susitarimą.

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
6449 So. Pulaski Rd. Tel. LU 2-5775 arba 15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.
Telef. FU 5-2020.
Valandos pagal susitarimą. Jeigu neatsiliepia skambinti TE 9-1071. . .

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Penkt. tik 1—3 p. p.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

DR. SELMA E. SODEIKA
OPTOMETRISTĖ
5842 S. Kedzie Ave. PR 6-2635
Tikrina akis ir pritaiko akinius
Visual Training — Contact Lenses
Pirmad., ketv. 10:30 v. r. — 7 p. p.
antrad., penkt. 10:30 v. r. — 6 p. p.;
šešt. 10:30 v. r. — 5 p. p.
Treč. uždaryta.

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Rezid. telef. WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. Ashland Avenue
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
Valandos kiekvieną dieną 2 — 4 ir 6—8 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta, priimama pagal susitarimą. Šeštadieniais nuo 2 v. iki 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt. 2—4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GI 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priima ligonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti tel.: HE 4-2123 nuo 1 iki 8 val. popiet, kasdien, išskyrus trečiad. ir šeštad.

Telefonas — GRovehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8
Šeštadieniais 1 iki 4 val.
Trečiadieniais uždaryta.

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8.
Šeštad. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v.
Treč. ir šeštad. pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR.6-6659
Rez. 6600 So. Artesian Avenue
Val.. 11 v ryto iki 3 v. p.p., 6-7 v.v.

DR. STASYS ŽMUIDZINAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Staigiai susirgus arba susižeidus (Emergency), šaukite telefonu —
434-6967 nuo 2 valandos po pietų ligi 5 valandos ryto kasdien.

Vatikano II susirinkimo

ISTORINĖ REIKŠMĖ

Žmonijos istorija susideda iš didelių, gyvenimo kryptį lemiančių, įvykių ir smulkių, greitai laiko dulkių užnešamų nutikimų. Betgi, kaip mozaikoje reikalingi pilkieji akmenėliai, kad tarp jų išryškėtų spalvos, lemiančios paveikslo grožį, taip ir istorijos raidoje smulkesnieji darbai, nežymūs įvykiai, pilkieji kasdienos kūrėjai padeda labiau suprasti didžiuosius ir reikšminguosius gyvenimo įvykius, nuspalvinančius savo laikotarpį vaiskesnėmis spalvomis.

Šioje žemėje ir istoriniame laike pradėjo savo kelią krikščionybė, pasiryžusi nušviesti ne tik išorinį pasaulį, bet ir žmogaus vidų dieviška šviesa. Savo istoriją Kristaus Bažnyčia pradėjo po pirmųjų Sekminių ir ją tęsia iki mūsų laikų, kovodama ir laimėdama, klupdama ir prisikeldama, persekiojama ir atsinaujinanti. Kankinių kraujo sėkla, šventųjų švitinčiu didvyriškumu, ištikimųjų galingu ryžtu ji kuria istorijos mozaiką, atremtą į eilinius krikščionis, bet kartu ir didžiuosius įvykius, parodančius jos dvasinį kilnumą, jos tikslų aukštį ir jos dieviškos kilmės atramą. Bažnyčia šiame gyvenime vykdo dievišką pasiuntinybę — išryškinti Kristų - Dievžmogį žmonių sielose ir gyvenime.

Katalikų Bažnyčia, remdamasi Kristaus įgaliojimais ir nesikeičiančiais tiesos pradais, šioje žemėje naudoja visas gerąsias žmogiškas priemones, kurios jai padeda nuolat žvelgti į gyvenimą atviromis akimis, nuolat atsinaujinti savo veikloje, kad ji ir jos mokslas būtų suprantamas visų laikų žmonėms. Dėlto kartais didieji katalikų autoritetai susirenka ir bendromis jėgomis patikrina tų veiklos būdų bei naudojamų priemonių tikslingumą ir prasmingumą.

* * *

Šio šimtmečio du didieji pasauliniai karai, sunaikinę milijonus gyvybių, ir po tų karų įvykusios taikos konferencijos, mėginusios nutiesti tautų sugyvenimo pagrindus, nepasiekė trokštamojo tikslo. Nei prieš karus, nei po taikos konferencijų pasaulis nėra susilaukęs tikrosios taikos ir ramybės. Baimė ir netikrumas iki šiol tebejaudina žmonių širdis, vergijos pančiuose dejuoja daugelis milijonų žmonių, nes tie susitarimai nebuvo pagrįsti moraliniais principais — tiesa ir meile, bet tik laikinu atsikvėpimu, kad po to didžiosios galybės vėl galėtų vienos kitoms grasyti nauju sunaikinimu.

Šiame istoriniame ir politiniame fone juo ryškiau iškyla Vatikano susirinkimo reikšmė, kaip aušrinė, rodanti kelią į žmonių gyvenimo atnaujinimą, socialinio teisingumo patikrinimą, krikščioniškos tiesos bei teisingumo įgyvendinimą ir meilės primato iškėlimą.

Kai politiniai vadovai net nemėgino pakeisti moralės pagrindų, tai Bažnyčios atstovai šiame susirinkime kaip tik pirmoj eilėj statosi prieš akis gyvenimo atnaujinimą ir žmonių dvasios pakeitimą. Ateistų saujelei, nesiskaitančiai su jokiomis priemonėmis, pavergus didelę žmonijos dalį ir kovojant prieš visokį dvasinį pradą, Bažnyčiai reikia ieškoti priemonių ryškesnėmis spalvomis pastatyti meilę prieš prievartą, tiesą prieš melą, krikščioniškąjį socialinį teisingumą prieš valstybinį ar privatų kapitalizmą, išnaudojantį žmogų.

Vatikano visuotinis susirinkimas šia prasme yra reikšmingesnis įvykis už visus šio šimtmečio įvykius, nes jis siekia pirmiausiai atstatyti taiką ir tarpusavią meilę žmonių širdyse, kad jos pasireikštų ir išorėje.

* * *

Kas laukia iš šio Bažnyčios susirinkimo nuostabių jos vidaus ar tradicijų reformų, turės apsivilti. Jei ankstyvesniuose vis. susirinkimuose buvo reikalinga apspręsti tikėjimo pagrindus, tai šis susirinkimas turės daugiau nusileisti į praktiškąjį gyvenimą, kuris dideliais šuoliais yra nužengęs mokslinėje srityje, bet nesuspėjęs kartu eiti filosofiniu pagrindimu ir moralinio gyvenimo sutvarkymu. Socialiniai žmonių santykiai buvo jau anksčiau popiežių autoriteto aiškiai aptarti. Jie reikiamu laiku gavo Bažnyčios nurodymus iš ankstyvesniųjų Šv. Tėvų, gi dabar tie nuostatai jau yra pralenkę net drąsiausias krikščioniškųjų politinių partijų programas.

Tačiau gyvenimo atnaujinimas ir tų nuostatų, kurie yra laiko keičiami, pritaikymas gyvenamajam momentui yra toks didelis ir svarbus, kad Bažnyčios vadovybė ryžosi sušaukti visus vyskupus ir vienuolių viršininkus padėti priderinti krikščionybės praktiką dabarties reikalams, surasti priemonių krikščionis paskatinti meilei ir teisingumui, pritaikyti Bažnyčios teisyną šių dienų reikalavimams ir atremti krikščionišką veiklą didesniu idealizmu, nuoširdesne auka, gyvesniu tikėjimu ir aiškesniu savų tikslų supratimu. Tai ir yra šio susirinkimo didžioji prasmė.

Pusės bilijono katalikų gyvenimo atnaujinimas laiduoja jam nelygstamą reikšmę žmonijos istorijos vyksmui ir pačios Bažnyčios ateičiai. Jei dar jis bent šiek tiek prisidės prie krikščioniškųjų bažnyčių suartėjimo ir tarpusavio susipratimo, — tai Vatikano II vis. susirinkimas bus reikšmingiausias dvidešimtojo šimtmečio istorinis įvykis. Prie jo siekiamų tikslų kiekvienas krikščionis turėtų jungtis savo malda, kad Bažnyčios vadovų lūpomis prakalbėtų pats Dievas.

Pr. Gr.

IR PAPUASAI NUOGĄSTAUJA DĖL ATEITIES

Indonezijai grasant, Sovietams spaudžiant ir JAV pataikaujant užpuolikui, olandai buvo priversti pasitraukti iš Naujosios Gvinėjos

GEDIMINAS GALVA

Ilga tarptautinės politikos įtampa sulaukė laikinos atomazgos. Rugsėjo 28 d. Olandijos gubernatorius P. J. Platteel apleido Vakarų Naująją Gvinėją. Jo atsisveikinimas buvo liūdnas. Liūdėjo ne tik įžeistieji olandai, bet ir vietos gyventojai papuasai, kurie jau šiandien ima nuogąstauti dėl savo ateities. Olandus pakeitė Jungtinės Tautos, kurios nesugebėjo išsinarplioti iš painiavų Konge ir Artimuose Rytuose.

Ir laukiniai nepasitiki J. T.

Papuasai labiausiai atsilikę nuo šio meto kultūros ir civilizacijos. Jie tebetūno pirmykštėje padėtyje ir neatsikrato laukinių gyvenimo. Mažai teturi mokyklų ir šviesuomenės. Krašto taryba gerai nusivokia, kas jų laukia. Kai Olandijos gubernatorius atvyko ten atsisveikinti, jos narys Fritz Torey apgailestavo savo žodyje, kad olandai pervėlai susirūpino papuasais. Šiame pokaryje daug kas krašte pagerėję, o įvestoji demokratinė santvarka sudarė progą patiems gyventojams savo reikalus tvarkyti. Jo žodžiais, "mes nenorime skirtis su olandais, bet tarptautinė politika mus verčia atsisveikinti!"

Kitas tarybos narys L. Mofu nepaprastai ryškiomis spalvomis nupiešė ateities vaizdus: "Drebančia širdimi papuasai šaukėsi pagalbos, bet nė viena didžioji valstybė nepanoro išgirsti mūsų balso. Mes stovime vieni. Mūsų namas pastatytas. Kur jo sienos ir stogas, kad mus apsaugotų nuo saulės ir lietaus? Ateis priešas ir darys pakeitimus, kurių mes nenorime. Mes suištomis rankomis ir kojomis esame išduoti priešui, bet mes iš savo krašto nepasitrauksime. Pasaulis nuo mūsų nusigręžė, o Jungtinės Tautos nesipriešins šių dienų vergijai, Indonezijos kolonijalizmui. Kai J. T. daliniai iš mūsų krašto pasitrauks, iš Jakartos atūš audros sūkuriai virš mūsų galvų. Papuasai jaučiasi lyg našlaitis, paliktas tamsiame miške".

Tamsus JAV vaidmuo

Mofu kalbėjo nuoširdžiai, ryškino tragišką vyksmą ne tik Papuasijoje, bet ir visame pasaulyje, nes jo politiniai užmojai laukiniškesni už laukinę papuasų buitį. Papuasijos likimas buvo apspręstas ne kur kitur, kaip Washingtone. Baltieji rūmai dėjo pastangų, kad papuasai, bepradėję siekti savaimingumo ir pažangos, vėl patektų į sutemas. Didelį vaidmenį atliko politikuojantis teisingumo sekretorius Robert Kennedy. John R. Dulles grasė Indonezijai nesikišti į Naujosios Gvinėjos reikalus, šiuo metu Kennedžiai patalkininkavo Indonezijai įgyvendinti Maskvos užmojį įsigalėti Gvinėjoje ir sudaryti ypatingą padėtį Australijai ir Naujajai Zelandijai.

Kai Indonezijos prezidentas Sukarno praėjusio gruodžio 19 d. paskelbė, kad būsią daromi žygiai Naująją Gvinėją "išlaisvinti", t. y. pavergti, Olandija kreipėsi paramos į Šiaurinio Atlanto santarvę. Ji nutarė sustabdyti ginklų tiekimą Indonezijai. JAV š. m. vasario mėn. neleido olandų lėktuvams, vežusiems karius į N. Gvinėją, pasinaudoti skraidyklomis ir ėmė sparčiai tiekti ginklus Indonezijai. Š. m. sausio - kovo mėn. amerikietiškomis važmos priemonėmis Indonezija iškeldino 1,200 karių Naujoje Gvinėjoje. Užpuolimo metu 250 asmenų buvo užmušta, 300 — pagrobta. Olandija pateko į žnyples. Ji negalėjo tinkamai aprūpinti 10,000 savo karių, nenorėjo įsivelti į karą ir pateko į didelį politinį spaudimą, kuris prasidėjo po R. Kennedy atsilankymo Indonezijoje praėjusį vasario mėn.

Talkininkavimas laukinius pavergti

R. Kennedy, mėnesiui praslinkus nuo atsilankymo Indonezijoje, nuvyko į Haagą. Olandų šaltiniai tvirtina, kad jo atsilankymas buvęs nesėkmingas, nes bandęs ginti Indonezijos reikalus ir pareiškęs, kad Haaga neturinti ko gero tikėtis iš Washingtono.

Liepos mėn. Washingtonas jau atvirai ėmė remti Indoneziją vykdyti papuasų pavergimą. Maskva skatino Sukarno veikti. Praėjusį rugpiūčio mėn. Jakarta jau ėmėsi ruoštis "išlaisvinimo" žygiui. Jungtinių Tautų sekretorius U Thant atsisakė patenkinti olandų prašymą siųsti stebėtojus, jei jų neprašys Indonezija. Kelti bylą J. T. buvo beprasmis reikalas, nes ji būtų buvusi Sovietų vetuota Saugumo Taryboje. JAV padarė eilę paruošiamųjų žygių vakarinę N. Gvinėją 1963. V. 1 perleisti Indonezijai. Po šešerių valdymo metų būsią leista papuasams "apsispręsti", kai patys indoneziečiai kas dieną šaukia: merdeka — laisvės, laisvės.

Olandų politiniai sluoksniai tvirtina, kad JAV bando su Sovietais lenktyniauti, atsisakius bet kurio padorumo, įsiteikti Indonezijai dėl košės šaukšto.

Buvęs JAV ambasadorius John Davis Lodge Ispanijoje spalio 2 d. Chicago Tribune laidoje nurodo, kad JAV paskatino Indonezijos raudonuosius imperialistus įsigalėti N. Gvinėjoje, nors jie neturi jokio pagrindo ir teisių kraštą pagrobti. Ko japonai nepasiekė karo priemonėmis, Rusija gaunanti, atsisėdus prie derybų stalo.

Papuasų pavergimo byla lygiai tokia pat klastinga, kaip ir Pabaltijo valstybių, nes, šnekant apie laisvę, dedamas vergijos jungas. Ši dviveidė politika verčia priminti istorijoje patikrintą tiesą: kas kitų laisvę pažeidžia, sau kala vergijos pančius.

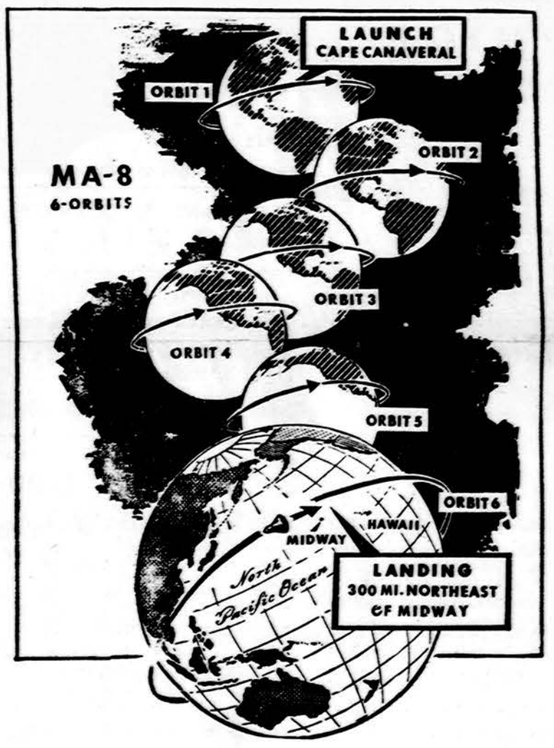

Šis žemėlapis rodo, kaip sukėsi žemė, skrendant kapsulėje Sigma VII JAV astronautui W. Schirrai aplink žemę šešis kartus. (UPI)

Sąjungininkų nesutarimas stiprina komunizmą

Ar Kuba yra tik Amerikos problema?

K. TAUTKUS

Gyvenimas daug ką pakeičia. Priešai darosi geriausi draugai, draugai — pikčiausi priešai. Tokių neįtikėtinų faktų istorija turi ir šiandien.

Ne Maskvos divizijos, Churchillio politinis genijus sunaikino Berlyno - Romos - Tokio karinę ašį, bet JAV materialinė ir karinė galybė. Kieno gėrybėmis V. Europos kraštai prikėlė karo sugriautą ūkį, atstatė pramonę? Ar be JAV pagalbos V. Europa savo rūpestingu darbu būtų galėjusi prasilaužti į trečiosios galybės eilę? Ką Maskva padarytų, jeigu Amerika pasakytų, kad Berlynas yra Europos reikalas, Vietnamas — Azijos? Tačiau JAV sąjungininkai išdrįso ir pasakė, kad Kuba — vienos Amerikos problema.

Dirba taikai, bet kam tarnauja

Kada atominę jėgą mokslui pavyko įjungti į karo ginklų rūšį, karas neturi laimėtojo ar pralaimėtojo. Atominiai ginklai karą padarė žmonijos savižudybe. Kol atominio ginklo paslaptį turėjo tik Amerika, pasaulis buvo ramus, nes žinojo, kad Amerika jo piktam nepanaudos. "Kas atsitiktų, jeigu Maskva įsigytų atominių bombų?" — Tokį klausimą Churchillis pastatė 1948 m. Londone pasakytoje kalboje.

Šiandien tokio klausimo jau nereikia statyti. Maskva atominių bombų turi. Dėl ko? Dėl to, kad pats Churchillis nevykdė tų uždavinių ir nenaudojo tų priemonių, kurias jis pats rekomendavo, kad to neatsitiktų. Tada buvo galima pasiekti be didelio pavojaus visuotiną taiką pasaulyje.

Tačiau, ką jis pats sakė, kvietė kitus daryti, paliko istorijai šauksmą be veiksmų. Kaip genialus politikas, valstybės vyras, turėjo galimybę pasitarnauti taikai. Bet kam pasitarnavo? Kas pasinaudojo jo darbais? Ar ne jis pradėjo Anglijos tūpčiojimo ir tarpininkavimo "politinį mokslą" krašte? Istorija jam pripažins genialaus politiko, sumanaus valstybės vyro garbę, bet negalės pripažinti taikos ir ramybės pasaulyje vainiko. Jis suklupo ar pabijojo pradėti vykdyti taikos idealus, kuriuos matė, žinojo, kas yra taikos priešas, pasakė, kur yra neramumų ir laisvės grėsmės lizdas.

Simbolinis vieningumas

Ar Kuba tėra tik vienos Amerikos problema? Taip mano Anglija, Kanada ir Norvegija.

(Nukelta į 5 psl.)

ROMULO GALLEGOS

LAUKINĖ MOTERIS

Išvertė P. Gaučys

Pirmoji dalis

Tuojau pasibalnojo arklį ir pasuko ūkio link.

Sugrįžęs namo, įžengė į salę, kurioje buvo įvykusi pirmoji tragedijos scena, ten užsidarė, pirma griežtai uždraudęs bet kam jį sutrukdyti, atrišo nuo diržo durklą ir jį subedė ligi rankenos į trobos sieną toje pačioje vietoje, kur būtų jį įbedęs nelemto laikraščio skaitymo naktį į sūnaus širdį, nes kaip tik ten, sau kartojo, ir, ištariant baisų grasinimą, tada ir ten nužudė Feliksą ir norėjo turėti prieš savo akis, ligi visam laikui užges, atgailaujantį vaizdą sūnažudiško plieno, įbesto į sieną.

Ir iš tikrųjų, užsidaręs tame kambaryje, be duonos ir be vandens, nepajudėdamas iš sėdynės, beveik nemirksėdamas, su vienu neuždengtu langeliu ir dviem vyzdžiais, greit išmokusiais apseiti be šviesos, kad nakčia matytų, pavirtęs visas valia atliekant baisią atgailą, išbuvo daugelį dienų, belaukdamas mirties, kuriai pats save pasmerkė ir mirtis ten jį atrado sėdintį jau sustyrusį, bežiūrintį į sienon įbestą durklą.

Kai pagaliau atvyko valdžios atstovai suvaidinti panašiais atvejais įprasto farso, jau nebebuvo reikalo bausti, tik sunkiai pavyko užspausti tas akis.

* * *

Netrukus donja Asuncion galutinai išvyko iš lygumų ir su Santu, vieninteliu išlikusiu iš hekatombos gyvu persikėlė į Karakasą. Norėjo jį išgelbėti, išauklėdama kitokioje aplinkoje, už daugelio šimtų mylių nuo tų tragiškų vietų.

Pirmieji metai buvo prarastas laikas jaunuolio gyvenime. Staigus perkėlimas iš lygumų aplinkos, šiurkščios, bet pilnos smarkių įspūdžių, sukietinančių charakterį į minkštą ir mieguistą miestietišką tarpą, tarp liūdnų namų keturių sienų šalia įbaugintos motinos, migdančiai paveikė jo protinius gabumus. Vaikinas gyvas, budraus proto ir karštos širdies, — kuriuo taip didžiavosi tėvas, matydamas jojantį laukiniu arkliu ir vikriai bei oriai susidorojantį lygumų pavojuose, vertą tos rasės drąsių vyrų, davusių ne vieną centaurą epui, nors taip pat ir ne vieną vadeivą lygumoms, ir į kurį, žiūrėdama iš kito gyvenimo taško, tiek buvo vilčių sudėjusi motina, girdėdama jį reiškiant jausmus ir idėjas, atskleidžiančius mąstančią ir švelnią sielą, tapo bevaliu ir neapsukriu mizantropu.

— Į tave žiūriu, sūnau, ir tavęs nebepažįstu. Tu pavirtai laukiniu — jam sakydavo motina, nepaisant visko, vis dar tebebuvusi lygumietė.

— Tai brendimo metai, — jai pastebėdavo draugės. — Berniukai šitame amžiuje visada tokie esti.

— Tai pergyventų baisybių pasaką — pridurdavo ji.

Buvo viena ir kita, bet taip pat ir persodinimas. Nebuvimas atviros padangės prieš akis, karšto, laisvo vėjo, pučiančio į veidą; dainos, besiveržiančios iš lūpų priešais bandą; išdidaus atsiskyrimo plačioje ir nebylioje žemėje. Jis pasidarė lygumietiškų žolių kelmelis, beskurstąs vazone.

Kartais donja Asuncion jį užklupdavo darže besvajojantį, išsitiesusį aukštielninką tarp apleistų razetų. Jis buvo apsiblausęs, kaip sako lygumietis apie bulių, beieškantį krūmų prieglobsčio ir ten išgulintį per ištisas dienas, nieko neėdantį ir negeriantį, retkarčiais kurčiai bebliaujantį iš bejėgiško įnirtimo, iškentėjus sužalojimą, kuris jį pasmerkia netekti savo išdidumo ir bandos vadovybės.

Bet pagaliau miestas užkariavo sulaukinėjusią Santo Luzardo sielą. Sugrįžęs į save iš ilgesio apžavų, pastebėjo jau sukakęs aštuoniolika metų ir išsilavinimo atžvilgiu pasiekęs ne ką daugiau, nei buvo atsivežęs iš Araukos. Pasiryžo prisivyti prarastą laiką ir su įnirtimu pradėjo mokytis.

Nepaisydama motyvų, vertusių bodėtis Altamira, donja Asuncion nepanorėjo parduoti ūkio. Ji turėjo kietą ir nesikeičiančią lygumietės sielą, kuriai nieko nėra brangesnio už gimtinę žemę ir, nors niekad negalvojo sugrįžti į Arauką, taip pat nesiryžo nutraukti ryšio, kuris ją rišo su žemele. Antra vertus, sąžiningo ir ištikimo ūkvedžio tvarkomas ūkis jai nešė gerą pinigą.

— Tegul jį Santas parduoda, kai numirsiu, — sakydavo.

Tačiau mirties valandą jam patarė:

— Ligi galėsi, neparduok Altamiros.

Ir Santas jį išlaikė, norėdamas pagerbti paskutinę motinos valią, ir dar dėl to, kad iš jo gaunamais pinigais lengvai galėjo padengti savo tvarkingo gyvenimo kuklias išlaidas. Jeigu ne tai, lengvai galėjo išsižadėti ūkio. Gimtoji žemė jau jo nebetraukė, nei anas jo gabalas, nei ji visa, nes, prarasdamas savo regioninius jausmus, taip pat prarado ir visą tėvynės jausmą. Miesto gyvenimas ir intelektualiniai įpročiai nutrynė jo dvasioje palinkimą į laisvą ir laukinį ūkio gyvenimą; tačiau tuo pačiu laiku pažadino vieną norą, kurio tasai pats miestas negalėjo pilnai patenkinti. Karakasas tebuvo tik didelis kaimas — truputį didesnis už tą, kurį Luzardai tarpusavy besimovydami sunaikino — su tūkstančiu dvasinių vartų, atdarų groboniškiems žmonėms pulti, kažkas dar labai tolima idealiam, sudėtingam ir tobulam miestui, kaip smegenys, kur bet koks pajaudinimas virsta idėja ir iš kurio išeinanti bet kokia veikla turi sąmoningos galios antspaudą, ir, kadangi tasai idealas atrodė tesąs įkūnytas tik scenoje ir kultūringoje Europoje, puoselėjo sumanymą, galutinai ekspatrijuotis, kai tik baigs aukštuosius mokslus.

(Bus daugiau)

KATALIKŲ PASAULY

BAŽNYČIA PIETŲ AMERIKOJE

Žurnalas "Look" spalio 9 d. numeryje skelbia vertingą straipsnį apie Bažnyčią Pietų Amerikoje. Straipsnyje išsklaidoma klaidinga nuomonė, kad stambūs turtai kliudo Bažnyčiai susilaukti populiarumo Pietų Amerikos miniose. Priešingai, tvirtina "Look" — Pietų Amerikoje Bažnyčiai kliudo lėšų stoka. Ji neturi lėšų išvystyti labdaros veiklą.

Tačiau Pietų Amerika duoda ir gerų vilčių. Žurnalo "America" redaktorius, besilankydamas Sao Paulo mieste, pastebėjo, kad į savaitines paskaitas socialinėmis temomis, aiškinant encikliką "Motina ir mokytoja", susirenka po tūkstantį klausytojų, ir tai didelis procentas jų tarpe jaunimo.

SIAURINAMOS POPIEŽIAUS AUDIENCIJOS

Nuo spalio 1 d. popiežius Jonas XXIII nutraukė privačias ir specialias audiencijas. Kol tęsis visuotinio Bažnyčios suvažiavimo darbai, tebus tik dvi savaitinės bendros audiencijos ir privačios oficialių asmenų audiencijos.

KLEBONAS UGNIAGESIŲ VADAS

Kanados ugniagesių suvažiavime Sherbrooke, Que., pilnateisiu delegatu dalyvavo kun. J. Harry Durney, kuris yra Kentvilles, N. S., katalikų parapijos klebonas ir to miesto savanorių ugniagesių vadas.

Delhi, Ont., rugsėjo 29 d. įvyko Londono vyskupijos lietuvių šventė, kuri gražiai pavyko ir apie kurią rašė net penki anglų kalba leidžiami laikraščiai. Čia matyti šventės dalyviai (iš dešinės į kairę) gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, Londono vysk. J. C. Cody, prel. J. H. O'Neil, kun. dr. J. Gutauskas, Šv. Kazimiero parapijos klebonas, Delhi, Ont.

PADĖKIME MŪSŲ STUDENTIJAI IŠTESĖTI SAVO DIDĮJĮ ĮSIPAREIGOJIMĄ

JAV Lietuvių Studentų s-ga, kad bent dalinai atliktų savo tėvų pavergtai tėvynei pareigą, yra pasiėmusi labai sunkų darbą, tai leidimą anglų kalba žurnalo Lituanus. Šis žurnalas yra skiriamas supažindinti angliškai kalbančius su Lietuva, jos dabartine padėtimi, kultūra ir jos įvairių sryčių kūrybinėmis pastangomis.

Visiems gerai žinoma, kad dabartinis Lietuvos okupantas Lietuvą yra pavertęs kolonijiniu Rusijos užkampiu, o savo gausioje propagandoje įvairiomis kalbomis, dabartinę Lietuvos padėtį aiškina melagingai, nevengdamas ir visos būsimos Lietuvos istorijos juodinti ir niekinti.

Prieš visą šį bolševikinį melą ir istorinių faktų iškraipymą žurnalas Lituanus drąsiai kovoja, tuo pačiu labai ryškiai prisidėdamas prie kovos dėl Lietuvos išlaisvinimo ir rusiškojo komunizmo demaskavimo.

Gražiai atsiliepė dabartinis prez. Kennedy

ALT Vykd. K-to pirm. L. Šimutis 1958 met. Lituanus vajaus atsišaukime labai teisingai rašė: "Giliai vertinu mūsų akademinio jaunimo talką Altui. Jo užimtasis baras yra didžiai vertingas ir brangintina talka". Pa našiai tada atsiliepė ir kiti mūsų veikėjai ir žymieji amerikiečių politikai ir kultūrininkai. Dabartinis JAV prezidentas, tada dar JAV senatorius John F. Kennedy, dėkodamas už Lituanus prisiuntimą, apie jį atsiliepė taip pat labai palankiai.

Lituanus yra siuntinėjamas beveik visoms laisvojo pasaulio universitetų bibliotekoms, politikams, kultūrininkams, įvairių periodinių leidinių redaktoriams, mūsų draugams.

Jis siekia objektyviai informuoti skaitytoją apie laisvajame pasaulyje gyvenančius lietuvius kultūrininkus ir jų kūrybinius pasireiškimus bei dabartinę Lietuvą ir jos padėtį. Dėl to jis yra remiamas įvairių pažiūrų lietuvių politikų ir kultūrininkų. Vartydami puošnius Lituanus komplektus (jis buvo pradėtas leisti 1954 m.) rasime, kad jame rašo žymiausieji trem tyje gyveną rašytojai, politikai, dailininkai, žurnalistai ir šiaip mokslo žmonės.

Bet žurnalo leidimui yra reikalingos lėšos, kurių neužtenka vien iš surenkamos prenumeratos, jis neturi apmokamų skelbimų.

Dėl to, kad Lituanus egzistenciją užtikrintų, JAV lietuvių studentų s-ga skelbia vajaus mėnesius. Šiais metais Lituanus vajaus mėnuo yra parinktas spalis. O vajui pravesti, Liet. Stud. s-ga įpareigojo Rochester, N. Y., liet. studentų s-gos skyrių sudaryti komitetą, į kurį jau yra išrinkti šie: Birutė Sedlickaitė, sekr., 253 Berlin str., stud. Edmundas Vasiliauskas, pirm. 33 Watkins Ters., ir stud. G. Vidmantas, 51 Carter st. (visi Rochester 21 N. Y.) iždininkas.

Napalikime vienų

Vykd. k-tas darbą jau yra pradėjęs, yra parengęs gražius atsišaukimus į lietuviškąją visuomenę ir jos organizacijas su prašymu piniginėmis aukomis paremti jų kilnų, lietuviškąjį darbą. Atsišaukimai yra siuntinėjami asmeniškai, organizacijoms ir spausdinami laikraščiuose. Taigi, nepalikime nebyliais ir prisidėkime prie Lituanus leidimo.

Mes dažnai skundžiamės, kad mūsų akademinis jaunimas šalinasi lietuviškos bendruomenės. Bet iš tikrųjų tai netiesa. Jie džiaugiasi mūsų kultūriniais laimėjimais ir stengiasi juos paskleisti svetimtaučiams Lituanus puslapiuos, tik mes mokėkime juos suprasti, pamatyti jų dirbamą darbą. Nepalikime jų vienų. Jaunimas visais laikais buvo ir bus reikalingas vyresniųjų paramos. Pradėtasis jų darbas — Lituanus leidimas yra dabar tiek išsiplėtęs, kad jau atėjo laikas prie likimo prisidėti ir plačiajai lietuvių visuomenei.

Lituanus 1963 metų leidimui yra reikalinga 10,000 dolerių. Rochesterio lietuviai studentai šį savo įsipareigojimą. surinkti 10,000 dol., ryžtasi ištesėti ir tuo užtikrinti Lituanus leidimą. Žinoma, į šį darbą yra įsijungę ir visi kiti JAV Liet. studentų s-gos skyriai, kurie sudaro vietoje Lituanus vajaus komitetus.

A. Sabalis

Melagis iš savo melagysčių tą tik turi pelną, kad ir tiesą sakančiam niekas jam nebetiki. — **Aristotelis**

Nuodėmė turi daug įrankių, bet melas yra kotas, kuris jiems visiems atitinka. — **O. W. Holmes**

SĄJUNGININKŲ NESUTARIMAS

(Atkelta iš 3 psl.)

Sutvarkyti Kubai JAV nereikalinga sąjungininkų karinės pagalbos. Jai užtenka savo jėgų. Amerikai reikia tik moralinės pagalbos, bent simbolinės sąjungininkų vienybės pademonstravimo. Tą reikalą prezidentas rugsėjo 13 d. ir paminėjo savo spaudos konferencijoje.

Viešai buvo žinoma, kad Europos sąjungininkų laivai, išnuomuoti Maskvai, veža į Kubą ginklus, karinę medžiagą, "technikus". Amerikos visuomenės pasipiktinimas komentarų nereikalingas. Bet kada Britanijos Finansų ministerija pareiškė, kad Kuba tik vienos Amerikos problema, ji neturi teisės savo piliečius, išnuomuojančius laivus Maskvai ar jos satelitams, priversti ar nors paprašyti. Tą patį padarė ir Norvegijos Užs. reikalų ministeris, kada jo paprašė Valst. sekr. Rusk. Kanadai, nors viešai nepareiškė, yra suprantama, kad jos vyriausybė laikosi šaltai, veda prekybą ir jos piliečių laivai gabena karinius įrengimus į Kubą. Tik Turkija ir V. Vokietija pasižadėjo piliečiams padaryti įtakos.

Jeigu Kuba Amerikos problema

JAV spauda rimtai ir pagrįstai turi teisę kelti klausimą: ar Kuba tik Amerikos problema. David Lawrence (Daily News) rašo, kad jeigu Amerikos sąjungininkai sako, kad Kuba esanti tik Amerikos problema, tai kieno yra Berlyno krizės problema? Kas atsitiktų su Berlynu, jeigu Amerika ištrauktų savo karines jėgas ir paliktų spręsti vienai V. Europai?

Ar komunizmas siekia sunaikinti tik Amerikos laisvę? Ar komunizmas pasirinkęs suniekinti tik savo priešų laisvę, daro išimtį tiems, kurie tarpininkavimu politikuoja? Komunizmas neskirsto laisvės sunaikinimo kraštais ar kontinentais. Kiekviena laisvė yra jo priešas. Jos sunaikinti negali iš karto. Tai daro mažesniais ar didesniais kąsniais.

Amerikos sąjungininkai, viešai demonstruodami ir kalbėdami apie vienos Amerikos reikalą, paskatina komunizmą siekti savo tikslų brutaliau. Jei Amerika Kubos problemoje paprašė tik simbolinio vieningumo, daugiau neko, kaip reiketų vertinti Amerikos suteiktą paramą, padėtas aukas, kada Hitleris siautė Europoje? Kuba pasidarė ne vienos Amerikos problema, bet viso laisvojo pasaulio, pirmoje eilėje JAV sąjungininkų. Kaip Berlyno ar P. Vietnamo problemos nėra tik V. Europos ar P. Azijos, taip ir Kubos problema — ne vien tik Amerikos.

Anglikonų ir katalikų santykiai

Svarus žodis anglikonų arkivyskupo dr. Ramsey

LONDONAS. — Canterbury anglikonų arkivyskup. dr. Ramsey šiomis dienomis savo arkivyskupijos biuletenyje paskelbė gražų straipsnį, kuriame ragina savo tikinčiuosius siekti vis didesnio susipratimo tarp anglikonų ir katalikų. Anglikonų arkivyskupas tarp kito sako: "Mums negali būti sunku pripažinti, kad Romos katalikų Bažnyčioje yra dvasingumas ir šventumas ir mes galime iš to pasisemti sau daug naudos!"

Toliau arkivyskupas Ramsey, pabrėždamas anglikonų atstovų - stebėtojų pareigas Vatikano II Bažnyčios Susirinkime, rašo: "Dar neatėjo laikas kalbėti apie Bažnyčių uniją arba apie katalikų Bažnyčios doktrinos modifikacijas, bet jau dvelkia nauja meilės dvasia tarp katalikų ir anglikonu ir visos krikščionybės. Paskutiniu metu įvykęs kardinolo Augustino Bea, S.J., apsilankymas pas mus, yra naujos atmosferos simbolis!"

Kipro prezidento šilti žodžiai Šventajam Tėvui

ROMA. — Šiomis dienomis Kipro respublikos prezidentas, arkivyskupas Makarijos, grįždamas iš Anglijos, kur jis dalyvavo britų bendruomenės (Commonwealth) valstybių ministerių pirmininku pasitarime, porai dienų buvo sustojęs Romoje. Ta proga žurnalistų paklaustas, ką jis mano apie būsimąjį visuotinį katalikų Bažnyčios susirinkimą Vatikane, arkivyskupas Makarijos pareiškė:

MEXICO CITY. — Vyriausybė baigė $2,600,000 projektą, pagerindama susisiekimą Laredo - Mexico City plente.

Negrai Kanadoje

Negrų skaičius Kanadoje siekia tik 28,000. Dauguma jų yra vaikai tų, kurie atvyko Kanadon 1850 m., kai JAV-bėse jie buvo laikomi vergais. Diskriminacijos Kanadoje jie nejaučia, tačiau iš Toronte apklausinėtų namų savininkų, kurie nuomoja kambarius studentams, 500 savininkų atsisako įsileisti negrus studentus. Negrai miestuose neturi savo atskirų rajonų, išskyrus Halifaxo negrų koloniją — Aricville, kur gyvena 370 negrų.

P A D Ė K A

Mūsų brangiajam broliui, tėvui ir seneliui, Lietuvos Nepriklausomybės Akto Signatarui, Vilniaus Universiteto Rektoriui, Akademikui,

A. † A. PROF. MYKOLUI BIRŽIŠKAI

savo 80-jį gimtadienį, 1962. VIII. 24 d. mirus, nuoširdžią ir gilią padėką reiškiame:

Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klebonui kun. J. A. Kučingiui, velionies bičiuliui ir dideliam jo gerbėjui, laikiusiam iškilmingas gedulingas pamaldas ir paskutiniuoju jautrių atsisveikinimo žodžiu Kalvarijos kapinių mauzolėjaus koplyčioje velionį pagerbusiam; kun. A. Valiušiui, suteikusiam velioniui Paskutinio Patepimo Šv. Sakramentą; kun. J. Vaišniui, S.J., pagarbiu pamokslu Šv. Kazimiero bažnyčioje velionį prisiminusiam; taip pat gedulingose iškilmingose pamaldose dalyvavusiems: kun. kan. A. Steponavičiui, kun. prof. A. Rubšiui ir kun. V. Šiliauskui;

Lietuvių visuomenės vardu laidotuvių organizavimo ir lėšų joms telkimo naštą prisiėmusiam velionies 80-jo gimtadienio pagerbimo komitetui: pirmininkui - rašytojui J. Gliaudai, sekr. arch. E. Arbui, inž. V. Varnui, inž. J. Jodelei, V. Irlikienei, K. Liaudanskui ir inž. Stančikui;

Iškilmingam Los Angeles lietuvių visuomenės atsisveikinimui su velioniu vadovavusiam rašytojui J. Gliaudai ir tame atsisveikinime žodį tarusiems: Lietuvos garbės konsului Los Angeles Dr. J. J. Bielskiui — Lietuvos Diplomatinės Tarnybos vardu; prof. Dr. A. Alminui — Vilniaus Universiteto mokslo personalo vardu; B. Railai — Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybos vardu; R. Dapšiui — Lietuvos skautų vardu; prof. N. V. Podrutskiui — Ukrainiečių Kultūros Centro vardu ir velionies auklėtiniui, vilniečiui, J. Uždaviniui, jausmingu žodžiu atsisveikinusiam su velioniu visos Los Angeles lietvių visuomenės ir lietuvių organizacijų vardu;

Inž. V. Varnui, tvarkiusiam lietuvių skautų budėjimą prie velionies karsto ir visiems budėjusiems skautams;

Velionies karstą nešusiems: J. Uždaviniui, inž. J. Jodelei, Dr. J. Jur. kūnui, V. Kazlauskui, V. Aleksandriūnui ir B. Railai;

Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos choro vedėjui komp. Br. Budriūnui, vargonininkui Antanui Skriduliui, solistams B. Reivydaitei-Dapšienei ir R. Rapšiui bei visiems choro dalyviams giesme velionį palydėjusiems;

Laidotuvių biuro direktorei Mary O. Hamrock už velionies pašarvavimą ir laidotuvių tvarkymą;

Vainikais ir gėlių puokštėmis velionies karstą papuošusiems: Lietuvos Diplomatinei Tarnybai, Lituanistikos Institutui Čikagoje, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungai, Vilniaus Universiteto prorektoriui Dr. D. Krivickui su žmona, Lietuvių Skautų Akademiniam Sąjūdžiui, Amerikos Tarybos Los Angeles skyriui, Los Angeles Lietuvių Bendruomenei, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Los Angeles skyriui, Lietuvių Rašytojų Draugijai, Ukrainiečių Kultūros Centrui, Los Angeles Lietuvių Tautiniams Namams, Adai ir Viktorui Rozenblatams, Elenai ir Hermanui Tumams, Valerijai ir Vytautui Pašakarniams;

Visiems dalyvavusiems iškilmingame atsisveikinime su velioniu ir gedulingose pamaldose, visiems velionį į Kalvarijos kapines palydėjusiems, Lietuvos instituciją ir lietuvių organizacijų vardu ar asmeniškai mums užnojautą pareiškusiems laišku, žodžiu ar per spaudą ir skaudžią valandą mus moraliai parėmusiems;

Visiems savo auka prisidėjusiems prie velionio plaidojimo Los Angeles Kalvarijos kapinių mauzolėjuje greta jo žmonos Bronislavos Šėmytės Biržiškienės, kol jų palaikai galės būti perkelti į laisvąjį Vilnių.

atsiprašydami negalėdami visų čia asmeniškai išvardinti ir padėkoti— velionies šeimos ir artimųjų vardu nuoširdų lietuvišką dėkui tariame —

VIKTORAS BIRŽIŠKA,
ONA BARAUSKIENĖ su vaikais,
MARIJA ir STASYS ŽYMANTAI.

PASINAUDOKITE
"DRAUGO" SPAUSTUVĖS
PATARNAVIMU

Dienrastis DRAUGAS spausdinamas moderniškoje spaustuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos moderniškesnės spaustuvės visoje Amerikoje.

DRAUGO spaustuvė spausdina gražiausias lietuviškas knygas, programas, pakvietimus vestuvėms ir kitiems reikšmingiems gyvenimo įvykiams. Mažai yra tokių spaudos darbų, kurių dienraščio DRAUGO spaustuvė negalėtų atlikti.

DRAUGAS turi atlikti daug spaudos darbų, kad galėtų išsilaikyti ir daryti pažangą. Kiekvienas spaudos darbas, duotas DRAUGO spaustuvei, yra parama dienraščiui.

Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitus lietuviškų draugijų vadus pasinaudoti dienraščio DRAUGO spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti.

Remkite DRAUGĄ, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gyvenimą išeivijoje, duodami spaudos darbus DRAUGO spaustuvei.

Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės šiuo adresu:

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILL. — TEL. LU 5-9500

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR
MONUMENT CO
3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

J. F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7 1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. TOwnhall 3-2108-0
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

A. † A.
SOFIJA ROCHES
(mergautinės Jakaitytė)
Gyveno 7215 So. California

Mirė spalio 6 d., 1962, 8 val. vakare, sulaukus senatvės amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Kilo iš Jurbarko parapijos, Nikšių kaimo.
Amerikoje išgyveno 59 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime trys sūnūs: Paul ir marti Valeria, Joseph ir marti Paulina, Alexander ir marti Lorretta, penki anūkai: Paulette Piekarz, Bonnie, Arlene, Larry, Geraldine Rockes, trys proanūkai, daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Mažeiko-Evans kopl., 6845 So. Western Ave.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, spalio 11 d., iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines. Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **sūnūs, marčios, anūkai ir kiti giminės.**
Laidotuvių direktorius Mažeiko-Evans. Tel. RE 7-8600.

A. † A.
JUOZAPAS C. WENCKUS
Gyveno 6834 So. Talman.

Mirė spalio 7 d., 1962, 3:40 val. rytą, sulaukęs pusę amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Kilo iš Tauragės apskričio, Pajūrės parapijos.
Amerikoje išgyveno 57 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime du sūnūs: Stanley Wenckus ir marti Dorothy, Joseph Wenckus ir marti Aldona, penki anūkai, sesuo Leonora Rakauskienė ir jos vyras Juozapas ir jų šeima, sesers vaikai: Stella Drop ir jos vyras Raymond, Anthony Smulskis, Charles Smulskis ir jo žmona Frances ir jų šeimos, daug giminių, draugų bei pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Str.

Laidotuvės įvyks antradienį, iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines. Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Sūnūs, marčios, sesuo, anūkai ir giminės.** Tel. YA 7-1911

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽEIKOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Ped. Lituanistikos Instituto** išlaikymui prel. Mykolas Krupavičius ir šiemet, kaip ir anksčiau, atsiuntė 20 dol., o Lietuvių Fondas, vadovaujamas dr. Antano Razmos, iš turimo kapitalo prieauglio neakivaizdinei dėstymo sistemai vykdyti paskyrė 25%, t. y. apie 300 dolerių. Prel. M. Krupavičiui ir Lietuvių Fondui už šią reikšmingą paramą lituanistiniam švietimui Institutas nuoširdžiai dėkoja.

× **20-ties metų atžymėjimui**, kaip lietuviai dalyvauja kalėdinėse programose, Chicagos Moksło ir Pramonės muziejus paskyrė pačią pirmąją "Christmas Around the World" programų ciklo dieną lietuviams. Šeštadienis, gruodžio 1 d. bus lietuvių diena muziejuje. Dvi popietines programas, 2 ir 3:30 v. p. p. atliks Maria Aukšt. mokyklos choras ir šokėjos, vadovaujant muz. ses. M. Bernardai. Vakarines programas, 7 ir 8:30 v., atliks Ateities šokėjai ir Ateities atžalynas. Per 20 metų, be jokio apsunkinimo lietuviškai visuomenei, bendrą lietuvių reprezentaciją muziejuje tvarkė J. Daužvardienė, o popietines (Šv. Kazimiero Akademijos bei Maria Aukšt. mokyklos) programas organizavo ir pravedė ses. M. Bernarda. Ateities šokėjai minėtose programose dalyvauja devyniolikti metai, gi dabar jiems į talką ateina pirmoji originaliųjų dalyvių karta — Atžalynas.

× **Lietuvių Bendruomenės E. Chicagos apylinkės** pastangomis naujoj East Chicagos miesto dalyje viena gatvė pavadinta Lituanica vardu. Apylinkės valdyba, bendradarbiaujant kitoms vietos lietuvių organizacijoms, spalio 28 d. 6 v. v. lietuvių Šv. Pranciškaus parapijos salėje, 3903 Fir st., E. Chicago, Ind., rengia šio įvykio paminėjimą ir kartu padėkojimą miesto pareigūnams, kurių sutikimu gatvė buvo pavadinta Lituanica vardu. Į minėjimą yra pakviesti ir sutiko dalyvauti Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis ir Lietuvių Bendruomenės centro bei apygardos valdybų atstovai.

× **Ellen Putris**, Amerikos lietuvaitė dailininkė, gyvenanti 1808 S. 49th St., Cicero 50, Ill., ir šiais metais paruošė ir išleido eilę lietuviškų kalėdinių sveikinimų kortelių. Viena jų serija sudaryta iš renesanso laikotarpio Madonos su Kūdikėliu kūrinių. Šiai serijai parinkti kūriniai Corregio, Botticelli, Van der Weyden, G. David, Van Dyck, Jan Van Eyck ir daugelio kitų. Antrajai serijai dailininkė sudarė piešinį iš kalėdinių dovanų dėžių, kurias laiko Kalėdų senelis, o kurių kitos sudėtos aplink jį ratu; ant jų kiekvienos išpiešta stilinga raidė, iš kurių susidaro lietuviškas sveikinimas. Šios serijos kortelės paįvairintos skirtingais atspalviais: ružavu, melsvu ir žalsvu.

× **Juozapas Gribauskas** ir Šv. Antano Taupymo ir Skolinimo b-vės atstovai dalyvaus Tėvų Marijonų Rėmėjų metiniame bankete. Jų b-vė užsakė vieną stalą. Vakarienė įvyksta Sharkos valgykloje, 6301 West 63 st. Tai bus lapkričio 4 d., 5 v. v. Reikia pažymėti, kad visi lietuviai bankininkai bus su savo atstovais šitoje vakarienėje. (Pr.)

× **Loreinai ir Kęstučiui Vitkams gimė sūnus.** Vitkai dabar augins 4 sūnus ir vieną dukrelę. Nauju vaikučiu džiaugiasi Elzbieta ir Juozapas Mondzijauskai ir Vitkienė, gyvenanti Floridoje.

× **Chicagos Našlių klubo** susirinkimas įvyks spalio 12 d. Vengeliausko salėje, 4500 Talman ave. Kviečiami nariai patikrinti ar yra užsimokėję mokesčius, nes kito susirinkimo ne bus prieš jubiliejinį banketą. Kviečia į susirinkimą klubo sekr. J. Jusevčius.

× **Mikalina Kondrotienė**, 6916 S. Maplewood, plačiai žinoma visuomenės veikėja ir stambi gerų darbų rėmėja, rugsėjo 29 d. šventė savo gimimo ir vardinių dieną. Ta proga buvo savo artimųjų pasveikinta. Palinkėta M. Kondrotienei ilgiausių ir sveikiausių metų.

× **Sophie Barcus radijo** šeimos programoj spalio 8 d. vakaruškose 7 v. v. bus minima vienų metų sukaktis.

× **Eglutė — visų lietuvių vaikų laikraštis.** Spalio 14 d. 3 v. p. p. Jaunimo Centre įvyksta Eglutės reikalams parengimas. Programoje D. Lipčiūtės 3 cal. vaidinimas. Režisuoja Z. Kevelaitytė - Visockienė. Po vaidinimo šokiai, bufetas, dovanos. ((Pr.)

Prašant kardinolui Spellmanui, New Yorko globėju popiežius Jonas XXIII oficialiai parinko šv. Patriką.

Rugsėjo 29 d. Delhi. Kanadoje, įvyko lietuvių šventė, kurios metu buvo ir lietuvių spaudos ir tautodailės parodėlė. Nuotraukoje matyti parodos dalis su jos rengėjomis: E. Augustinavičiene, Z. Augaitiene ir E. Kairiene. Nuotraukoje nėra R. Augustinavičienės. Šventė pavyko labai gražiai — dalyvavo daug žmonių iš Windsoro, Londono, Rodney, Woodstocko, Ingersoll, Hamiltono, Toronto. Iškilmingose pamaldose buvo pilnutėlė Šv. Kazimiero bažnyčia.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Washingtono** ateitininkai ruošia dr. Jono Griniaus paskaitą apie jaunimo auklėjimą pavergtoje Lietuvoje. Paskaita įvyks spalio 14 d., sekmadienį, 3 v. p. p. Holy Redeemer parapijos salėje, 4902 Berwyn Rd., College Park, Md. Visi lietuviai kviečiami šios paskaitos pasiklausyti.

— **Prof. dr. Juozas L. Navickas** yra bene pirmasis lietuvis, įgijęs Amerikos filosofų sąjungos pripažinimą ir privilegijas. Jo pavardė yra atžymėta kelis kartus įvairiuose filosofų direktoriumo sąrašuose, Directory of American Philosophers. Ten pat pažymėta, kad prof. J. Navickas dėsto filosofijos dalykus Bostono jėzuitų universitete, Boston College, filosofijos skyriuje. Knyga duoda šį prof. Navicko adresą: Dr. Joseph L. Navickas, Dept. of Philosophy, Boston College, Chestnut Hill 67, Mass.

KANADOJE

— **Londono vyskupijoje** (Kanadoje) rajoninė lietuvių diena praėjo su dideliu pasisekimu. Iškilmės vyko Šv. Kazimiero liet. par. Delhi m., kur sumaniai klebonauja kun. dr. J. Gutauskas. Šventė buvo jungiama su "Exul Familia" dešimtmečiu. Londono vysk. J. Cody, savo žody jautriai palietė įvairių tautų ir kalbų įnašą krikščionybės lobyne. Šv. mišias laike kun. P. Ažubalis, giedojo Windsoro lietuvių choras, vad. Sodaičio. Iškilmingamę minėjime dalyvavo arti 500 dalyvių. Po piukiai paruoštų vaišių vyko oficialioji programa: Lietuvos gen. konsulo Kanadoje dr. J. Žmuidzino kalba, Winsoro liet. choras, Rodney apylinkės šešt. mokyklos gyvasis paveikslas, paminint Maironio jubiliejų ir Hamiltono tautiniai šokiai, vadovaujami G. Breichmanienės. Po oficialiosios dalies — pasilinksminimas su bufetu. Mažose kolonijose tokios rajoninės šventės turi prasmę ir didelį pasisekimą, nereikalaujant per didelio jėgų įtempimo vietovės rengėjams. Gal būt, būtų ir tiksliau, tradicines Kanados lietuvių dienas rengti didžiose kolonijose, o mažesnėse tenkintis—rajoninėmis, kaip kad Delhi šiais metais, šventėmis. Iš to ir mažiau vargo, bet daugiau vietos lietuviams naudos.

— **Maironio minėjimas** Toronte įvyksta spalio 21 d., lygiai tą pačią dieną, kada didysis Lietuvos dainius yra gimęs. Paskaitininku pakviestas prof. dr. J. Grinius. Meninę programą išpildys jaunimas, imdamas medžiagą iš Maironio raštų. Minėjimą rengia Lietuvių Bendruomenės Toronto apyl. valdyba, vadovaujama Jono R. Simanavičiaus.

— **Kanados universitetuose** įstojo šį rudenį daug naujų studentų. Initium semestri Toronto lietuviai studentai, surengė Wasagoje, Gerojo Ganytojo stovyklos patalpose. Iškyloje dalyvavo taip pat keletas suaugusiųjų, jų tarpe studentams globoti būrelio pirm. J. Karka ir pedagogas A. Rinkūnas.

— **Kanados parlamentas** susirinko žiemos sesijai. Ministerio pirm. J. Diefenbakerio konservatorių mažumos valdžia, atrodo bus stipriai spaudžiama stiprios opozicijos, bet, atrodo, kad konservatorių valdžia bent tuo tarpu kurį laiką pasilaikys. Šios partijos tvirtas nusistatymas prieš rusiškąjį imperializmą ir kolonializmą, pavergtoms tautoms yra labai vertas dėmesio.

DAINA ELECTRONICS
Sav. inž. A. Seménas
TV - RADIJAI - JUOST. REKORDERIAI
STEREO FONOGRAFAI - PLOKŠTELĖS
ANTENOS - BATERIJOS - LEMPUTĖS
EL. VIRT. PRIETAISAI - LAIKRODŽIAI
Viskam žemiausios kainos ir garantija
3321 S. Halsted St. - CLIFFSIDE 4-5665

Šv. Antano Taupymo ir Skolinimo bendrovė, Cicero, Ill., švenčia 40 m. sukaktį. Nuotraukoje matyti bendrovės prez. Povilas Putrimas, vykd. sekr. Juozas F. Gribauskas, Elena Rukuižienė — kontrolierė ir kiti šios bendrovės pareigūnai — Stefanie Bill, Loreta Stakys, Em. Barkauskas, Martha White ir Frank Lang.

CHICAGOS ŽINIOS

JAUNIAUSIO TAPYTOJO PARODA

Chris Jackson, 732 W. Bittersweet, prieš metus pradėjo tapyti. Šiomis dienomis 18 jo tapytų paveikslų yra išstatyti parodoje Chicagos Public Library. Įsidėmėtina, kad Chris yra tiktai pustrečių metų amžiaus.

PASTATĖ 25,000 GARVEŽIŲ

General Motors korporacijos dieselinių garvežių fabrikas prie LaGrange, netoli Chicagos, šiomis dienomis baigė pastatyti 25,000 dieselinį garvežį.

NAUJAS PILIETIS NORI BŪTI DANTISTU

Ludwig Heric, 59 metų, 4200 S. Rockwell, prašė, kad teismas įsakytų Illinois valstybės registracijos departamentui leisti jam laikyti dantistų egzaminus. Jis 15 metų buvo dantistas Jugoslavijoje prieš pabėgdamas iš tos komunistų valdomos šalies. Pernai jis tapo Amerikos piliečiu.

NUBAUDĖ UŽ ŠVARUMĄ

Policininkas Alfred Pezzopane pastatė savo vairuojamą policijos automašiną prie skalbyklos, 1542 Chicago av. Ten jis davė išmazgoti dvejus savo marškinius. Už apsileidimą savo pareigose, bet tiktai ne už švarumą, jis buvo suspenduotas dviem dienom.

ELEKTRINIS VALYTUVAS UŽMUŠĖ JAUNUOLĮ

Keturiolikos metų Jeffery Ellington,, 3833 Federal, žuvo, kai elektrinis valytuvas nukrito nuo 16-to aukšto apartamentinio namo prieangio ir jam pataikė į galvą.

PADOVANOJO LĖKTUVĄ MOKYKLAI

Jungt. Amerikos Valstybių oro pajėgos padovanojo T-33 sprausminį treniruotės lėktuvą Chicagos Vocational mokyklai. Lėktuvas buvo nutemptas iš Midway aerodromo į mokyklos patalpas prie 2100 E. 87 gt.

SAVA MAŠINA SUVAŽINĖJO

Sabina O'Hara, 45 metų, mirė, kai jos pačios mašina ją suvažinėjo. Ji pastatė automobilį prie 63-čios ir Long gatvių, ėjo jo priešakyje, kai kitas automobilis įvažiavo į jos mašinos užpakalį ir ją užmušė. Jos vyras Robert, išgirdęs, kad ji buvo sužeista, buvo ištiktas širdies smūgio ir nugabentas į Šv. Kryžiaus ligoninę. Jam dar nepasakė, kad jo žmona žuvo.

KATALIKŲ GYDYTOJŲ MIŠIOS

Chicagos katalikų gydytojų gildos metinės "baltosios mišios", kuriose dalyvaus jie ir jų žmonos, įvyks spalio 21 d., 10 v. r. Švento Vardo katedroje.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

ŠV. PRANCIŠKAUS SESERŲ SEIMAS

Šv. Pranciškaus seserys ir Šv. Pranciškaus Seserų vienuolyno Rėmėjų Chicagos skyriaus valdyba kviečia dalyvauti aštuntame seimelyje spalio 14 d., kuris įvyks Šv. Jurgio parapijos svetainėje, prel. A. Martinkaus globoje. 10:45 v. r. šv. mišios, 12 v. pietūs, kuriais rūpinasi pirmas rėmėjų skyrius, vadovaujant E. Stanevičienei ir ilgametei rašt. Julijai Pukelienei. Seimas prasidės Šv. Jurgio parapijos svetainėje 1:30 v. p. p. Atvažiuos ir seselių iš Pittsburgho. Visi skyriai rengiasi su aukomis dalyvauti seime. Apskričio pirm. Uršulė Rastenienė, vicepirm. Jonas Kerulis ir visa valdyba darbuojasi, kad seimas pavyktų. Kviečiame visuomenę gausiai atsilankyti. Jų su visų atsilankymas bus labai įvertintas seselių ir rėmėjų. **B.**

IŠKILMINGAI PALAIDOTAS BRUNO PETKUS

A. a. Br. Petkus mirė rugsėjo 28 d. Buvo gimęs 1906 m. Bruno Petkus buvo pilnas energijos lietuvių veikėjas, bet darbavosi ir kitur, visada prisipažindamas, kad esąs kilęs iš lietuvių tėvų. Jis nuoširdžiai veikė Knights of Columbus, Mundelein kuopoj, kad ji išaugtų į stambų skyrių. Jis didžiavosi šia garbinga organizacija Chicagos diecezijoj. Buvo ilgalaikis skyriaus vadovas. Neatsiliko veikime ir St. Rita Tėvų klube. Priklausė Dariaus - Girėno postui ir iš jaunų dienų priklausė Švč. Panelės Gimimo parapijai, buvo Šv. Vardo draugijos narys. Tarnavo kariuomenėje Antro pasaulinio karo metu. 23 m. dirbo CTA. Bruno Petkus, sūnus a. a. Antano Petkaus ir Emilijos, kuri gyvena Scottville, Mich., buvo pavyzdingai auginamas katalikiškoje dvasioje. Pradinį mokslą baigęs lankė ir baigė Lindbloom Aukštesn. mok.

1933 metais vedė Helen Chapas. Augina vieną sūnų, kuris mokosi Ritos Aukšt. mok.

Laidotuvės buvo iškilmingos. Šv. mišios atlaikytos Švč. Panelės Marijos Gimimo bažnyčioj spalio 1 d., kuriose dalyvavo minia giminių, draugų ir visuomenės veikėjų. Nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Pasiliko žmona Helen, sūnus James, motina Emily Petkus, seserys Anna Zagars, Scottville, Mich., ir Caroline Wopereis, Chicago, Ill., taip pat daug giminių draugų ir pažįstamų.

H. Kareiva

VAIKŲ TEATRAS

Rugsėjo 30 d. miesto rūmuose, Western ir 55 st. kampas, įvyko antras iš eilės pratybų susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 40 vaikučių. Buvo dainų, šokių, deklamacijų ir vaidybų pratybos, vedamos Bružienės, Čepienės, Peteraitienės ir kt. Pertraukomis inž. Sekmokas mažiesiems rodė filmus, o Bružienė vaišino. Akt. Al. Brinka išegzaminavo kiekvieną vaikutį ir nustatęs gabumus paskirstė į grupes.

Vienoje salių Z. Juškevičienė pravedė rinkimus į Vaikų Teatro Tėvų komitetą. Išrinkta Jonė Bružienė, Marija Rabašauskienė ir Stasė Paškuvienė su teise koopuoti daugiau, jeigu bus reikalas. Kitos pratybos įvyks tose pat patalpose spalio 7 d. 2 v. p. p. **Pov. Dirkis**

BUS YPATINGOS VIDURNAKČIO MIŠIOS

Chicagoje, kaip ir visame pasaulyje, popiežius Jonas XXIII davė leidimą laikyti vidurnakčio mišias spalio 10 d. atžymėjimui II-jo Vatikano visuotinio Bažnyčios susirinkimo pradžios. Iš Chicagos kūrijos apie tai bus painformuoti arkidiecezijos klebonai.

PAGYVĖJO RESPUBLIKONŲ PARTIJA

Cook apskrities respublikonų partija pirmą kartą savo istorijoje atsistojo ant kojų ir 1962 metų kito mėnesio rinkimams nustatė savo gaires. Respublikonai pažadėjo labai griežtai kovoti prieš pasiūlymą įvesti Illinois valstybėje už uždirbtas įeigas (income) taksas. Respublikonai taip pat siūlo nustatyti ribas, kad už nuosavybes (real estate) taksos aukščiau nekiltų.

VESTUVIŲ NUOTRAUKOS IR AUKŠTOS RŪŠIES FOTOGRAFIJOS MŪSŲ SPECIALYBĖ.
PRECIN PHOTO STUDIO
4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.

4½% current dividend
5% on investment bonus
1½% DIVIDENDŲ MOKAM PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
Už 4 metų investmento bonus mokame 4½% dividendų kas pusmetį ir dar išmokėsime po ½% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., antrad., Penktad. ir šeštad. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiad. uždaryta: ketvirtad. 9 v. r. — 8 p. p.

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuošimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.
Dėl informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PRosp. 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmad. ir ketvirt. nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v.
Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidaryta tik
6211 South Western Ave. krautuvė

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet
Antrad. „ 9 „ 4 „ „
Trečiad. uždaryta visą dieną.
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet
Penktad „ 9 „ 8 „ „
Šeštad. „ 9 12:30 „ „
4½% anticipated dividend on investment accounts
Chicagos Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausioji ir mūsų klijentų patogumui puikiausiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.
Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue. Chicago 36, Illinois GRovehill 6-7575